Ketabton.com

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

|||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کــتـــاب نـــــــوم: کي جي بي په افغانستان کي

لیـــــکـــــــــــــوال: واسیلي متروخین

ژبـــــــــــــــــاړن:رحمت اریا

خـــپــــرنــــــدوی: دانش خپرندویه ټولنه

تیراژ : زر ټوکه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي جي بي په افغانستان کې لومړۍ برخه

ګرانو هېوادوالو او ښاغلو لوستونکو!

په افغانستان کې د روسانو د سياسي او پوځي جنايتونو او خياتونود لړۍ د خپراوي په لړ کې دا دی تاسو ته د کي جي بي د يوه پخواني مأمور واسيلي ميتروخين د کتاب لړۍ را ژباړم چې د ژباړنې لړۍ به يې په پرله پسې ډول خپره شي. دغه کتاب [کي جي بي په افغانستان کې] نوميږي.

واسيلي ميتروخين څوک دی؟

د واسيلي ميتروخين د پيژندلو لپاره غواړم تاسو ته د امريکا د متحده ايالاتو د پياوړي او نامتو لېکوال ښاغلي بروس ګ. ريچارډسن د کتاب[افغانستان: د رښتيا پلټـنې] بشپړه ځانګړې برخه[فعاله اقدامات] له ١٦٦ تر ١٧۴ پاڼې پورې ډالۍ کړم چې د ژباړې کار يې ما تر لاس لاندې نيولی دی .

د دغه کتاب پښتو ژباړه به ډير ژر هېوادالو ته وړاندې شي. د ښاغلي بروس ريچارډسن د کتاب دويمه انګليسي طبع ډير ژر خپريږي چې پرهمدغې نوې طبعې ما هم يو لنډه کتنه ليکلې ده. کله چې د کتاب دويمه انګريزي طبع خپـره شوه نو د دعوت او بينوا د ويب پاڼو له لارې به تاسو ته خبر در کړل شي .

ددغې لېکنې په ترځ کې لومړی د واسيلي ميتروخين د لا پيژندلو لپاره تاسو د بروس ريچارډسن لېکنې ته را بولم او ورپسې به د واسيلي ميتروخين د کتاب [کي جي بي په افغانستان کې] لومړۍ لنډه برخه چې د [ګوند بنسټ ايښودنه] نوميږي و لولۍ. کله چې ددغه ١٨٠ پاڼـيز کتاب ژباړه بشپړه شوه ، نو ټول کتاب به د يوه بشپړ کتاب په بڼه پر هغه لېکل شوې کره کـتـنې اوپه کتاب کې د ښکېلو شننونکو، مصححانود نومونوله لړ لېک سره يو ځای خپور کړم.

اوس مې دغه برخه نيغ په نيغه د واسيلي ميتروخين له لېکنې را پيل کړې اود لړۍ خپراوی به يې د بينوا ويب پاڼې له لارې دوام ولري.

له ښاغلو لوستونکو څخه په درنښت غوښتنه کوم چې ټول لمنلېکونه دې په ډيرځير ولولي ځکه دغه لمنليکونه پر متن پخه رڼا اچوي. واسيلي ميتروخين په متن کې دننه يو شمير نومونه کټ مټ هاغسې لېکلي دي چې په لاسوندونو کې لېکل شوي دي خو د هغو د لا روښانونو لپاره يې په لمنلېک کې يا لېکوال او يا مصححانو شرح ورکړلې ده. د لمنلېک په هغو ځايونو کې چې تاسو [د مصحح يادښت: څرګنده نه شوه] و ګورئ ، ددې مانا ښندي چې ياپه لاسوند کې [کوډ نوم دی] او يا مصحح د هغه په څرګندونې نه دی بريالی شوی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واسیلیي میروخین د لیکنې په لمنلیک کې ټولې لیکنې یا د لیکوال او یا د مصحح دي او زه [ژباړونکی] پکي هیڅ ډول ګډون نه لرم. ما یوازې تر وسه وسه هڅه کړې چې پرته له کـَمـَونې یا زیادښته ، اصل متن کټ مټ په ډېر ځیر او امانت را وژباړم .

رحمت آریا

دسامبر ۲۰۰۸

فعاله اقدامات

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول حقايق له دريو پړاوونوڅخه تيريږي : لومړی پرې ملنډې وهل کيږي ،دويم له توند مخالفت سره مخامخ کيږي او دريم ، د څرګند حقيقت په توګه منل کيږي ..... شوپـَنهاوَر]1[

په ۱۹۹۲ ز کال کې د شوروي د ستراوکۍ د نړيدا د شپو ورځو په شنو لوخـَړو کې د [واسيلي ميتروخين] 2[] په نامه د کي جي بي [3] يوه مأمور د استونيا[4] د تالين [5] په ښار کې غوښتل د امريکا د متحده ايالاتو سفارت ته پناه يوسي. هغه څرګنده کړه چې د دولس کالو په اوږدو کې يې د کي جي بي د لاسوندونو له پټ آرشيف څخه ۲۵۰۰۰لاسوند پاڼې په پټه کاپي کړي دي. نوموړي دغه يادښتونه په خپلو کاليو ، بوټانو کې او د دروازو له لارې له ودانۍ څخه دباندې را ايستلي او په وسپنيزو کانتينرونو[6] کې يې د خپل کليوالي کور په يوه ګوټ کې تر خاورو لاندې ښخ کړي ول. له هغه وروسته د شوروي ګڼ شمير جاسوسانو او په خارګرو ځانګو پورې نورو اړوندو کسانو جعلي يا بيکاره لاسوندونه د لويديځو هيوادونو خارګرو څانګو ته وړاندې کړل او سي آی اې ټول را ټول کړل. سي آی اې ميتروخين دوه ځله رد کړ .

په پای کې ميتروخين د خپل کار له ارزښت څخه د بريتانيې د خارګرې ځانګې زړه او ډاډ تر لاسه کړ. هغه دغې خارګرې ځانګې ته دغه لاسوندونه په دغه آړ(شرط) ورکړل چې په بـَدَل کې يې په انګلستان کې ورته د استوګنې حق ورکړل شي. کله چې ميتروخين په خپل نوي هيواد کې استوګن شو هغه د [توري او ډال] 7[] تر نامه لاندې د کتاب په لېکلو پيل وکړ [: د ميتروخين آرشيف او د کي جي بي تأريخ. د بريتانيې د خارګرۍ د تأريخ د نوميالي ليکوال ، کريستوفر اندريو [8] په مرسته .] ددې ترځنګ ميتروخين د سړې جګړې د تأريخ د نړيوالې پروژې[9] په همکارۍ چې په واشنګټن ډي سي کې د پوهانو لپاره د وودرو ويلسن د نړيوال مرکز[10] په مرسته کار کوي يو شمير مونو ګرافونه وليکل.

د کي جي بي د لاسوندونو پر دغه عينکي آرشيف ټولونکي د آپرينونو او شاباشونو وريا و وَريدله چې د خپل سر په بيه ، د بندي کېدلو او ان د مرګ په ګواښ يې د کي جي بي د پټو لاسوندونو له ارزښته ډکه بې بيې پانګه چې ساری يې مخکې نه وو لېدل شوی د باندې را و ايستله. د ميتروخين د را پاړېدنې لامل څه وو؟ ځواب څرګند او ساده دی، هغه نور نه شوای کولای په افغانستان کې د ځمکسوځونې [11]هغه تګلاره نوره و زغمي چې د شوروي د پوځ په لاس په دغه ناورين ځپلي هيواد کې تر سره کېدله او پريکړه يې وکړه له دغې دندې څخه نور لاس پر سر شي. تر دغه دمه د هغه وروستنۍ کار د [کي جي بي په افغانستان کې]12[] يوه څيړنيزه لېکنه ده ، [۴۰ شميره څيړنيزه لېکنه] چې د وودرو ويلسن د مرکز[13] لخوا په ۲۰۰۲ ز کال کې خپره شوې او ښايي د ميتروخين د کار بنسټيزه برخه وي.

ميرتوخين ليکي چې د (فعالو اقداماتو]14[) ګـَړنه يا اصطلاح څرنګه چې د شوروي په خارګرو څانګو کې تعريف شوې کټ مټ د سي آی اې د ورځنيو خبرو اترو د (تورو عملياتو]15[) اصطلاح ته ورته او له هغې سره برابره ده. په افغانستان کې د شوروي د فعاله اقداماتو په ډله کې دغو کړو وړو برخه درلودله : د مجاهدينو په ډلوکې مجاهدو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هملاسو اود هغوی د ملګرو ګومارنه ، د مشرانو او نومیالیو کسانو وژنه ، اور اچـَونه ، د خوراکي توکو د زیرمو زهري کول ، اله ګوله او سبوتاژ، په ډلو کې د خپلو جاسوسانو ننه ایستنه ، بډې ورکول ، د ویرې او ګواښ شیندل ، د کودتاګانو لپاره لاره هوارول، د وسلو ویشنه او د پروپاګند او غلطو مالوماتو د خپراوي په ګډون د ولسي وګړو او د مقاومت د ډلو پر وړاندې د نورو ترهګریزو کړو وړو بې بدیله چال چلند . د کي جي بي د بهرنۍ څارګرۍ د لومړي لوی ریاست د (ایس)16] څانګې [ایف سي ډي] ته د سپارل شوې دندې موخه دا وه چې د مقاومت د ډَلو هغه بولندویان چې اغیزمن دښمن بلل کېدل ، ځانته را وګوماري، یا یې ګوښې ته کړي او یا یې له منځه یوسي او ریاست دغه دنده تر سره کړه. (وګورئ : کي جي بي په افغانستان کې ، ۴۰ شمیره مقاله ، واسیلي میتروخین ، ۲۰۰۲ ، پپ ۱۴۳-۱۴۲)[17]. د ۱۹۸۰ ز کال په لومړیو کې د ترهګرو د مخنیوي عملیاتو ته ټینګه اوږه ورکړل شوه او شورویانو لا له مخکې د مقاومت د ډلو په منځ کې د خپلو ایجنټانو پراخه ځاله غوړلې وه. له ۱۹۸۰ زکال وروسته خاد[18] او کي جي بي دواړو د مقاومت په ډلو کې دننه د ډله ییز دښمنیو او یا له پاکستانه د وسلو د ویش له رښتونې یا ګوماني ونډې څخه د بې برخې شویو او نـَومیدو یا ناهیلو شویو بولندویانو له نومیدۍ څخه په ګټه اخیستنې په کلکه هڅه وکړه چې د مقاومت د ډلو بولندویان ځانته را واړَوي. یوله دغو بېلګو څخه چې د شوروي د ګټو لپاره په لاره واچول شوه د سیالو مشرانو ترمنځ د ترخې شخړې اود دښمنۍ د تخمونو کرل ول. شوروي د ګوندونو تر منځ له شخړو اوخړنج (بې اتفاقیو) څخه ګټه واخیستله ؛ یوه خوا به یې د بډې ، پیسو او وسلو په ورکولو ځانته را وګومارله او سیال لوري ته به یې په دوه وو پښوو دروله. (وګورئ: افغانستان، ستره لوبه ،بیا کتنه شوې ، ۱۹۹۰ زکال ، اصلاح او زیاتونه روزاني کلاس پ. ۴۲۱)] .19]

په ۱۹۸۲ ز کال کې د مسکود [بالاشیخا] [20] په سیمه کې د افغانستان لپاره یو روزنیز مرکز جوړ شو؛ د اتم ریاست یو افسر، ډګروال وي . کیکوت [21] په دې وګومارل شو چې د افغانستان د جګړې په سره تـناره کې اوپه هغه کې د ترهګرۍ د سرته رسولو د څرنګوالي په پام کې نیولوسره دي ، په لنبان کې د فسطیني کډوالو د کمپونو پرضد د اسرائـیلو له تر سره شویو تجربو څخه په ګټه اخیستنې او هم د منځنۍ آسیا په جمهوریتونو کې د مقاومت د غړو پر وړاندې د پیړیو پیړیو تجربو پربنسټ دي، د سبوتاژ د رامنځته کولو، د مخبرانو د ګومارلو او راخپلولو روزینز نصاب جوړ کړي. د څارګرو کار کوونکو په منځ کې ۳۱۵ ایجنټان او ۲۵۰ تنه زده کوونکي ول. دغې ډلې د ختیځو توکمونو له توکمیزو مشرانو او همدارنګه د سالنګ د لویې لارې په اوږدو کې د میشتو وګړو له مشرانو سره چې د کابل د نښلوونکي لارې لپاره ستر خنډونه ګڼل کېدل، اړیکي ټینګ کړل. هغو توکمونو او کلیو چې همکارۍ ته زړه ښه کاوه د همکارۍ د ونډې په کچه پنځول کېدل. ددغو پنځـَونو یوه بېلګه د ۱۹۸۲ ز کال د دسامبر په مېاشت کې د ننګرهار په ولایت کې له شینوارو سره یو تړون وو. دغه توکم د پاکستان پولې ته نیږدې په افغان خاوره کې د کابل � پیښاورد لویې لارې د غاړې په یوې برخې کې پروت دی. د تړون پر بنسټ کي جي بي ۱۰۰۰ تـنو توکمیزو کسانو ته دهر تن پر سرد مېاشتې ۳۰۰۰ افغانۍ ومنلې چې ددغې مهمې لویې لارې ساتنه وکړي.پلان دا وو چې پولې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نيږدې توکمونه ځانته د مليشاوو په توګه را و ګوماري او موخه دا وه چې له يوې خوا پوله بنده کړي او له بلې خوا د مقاومت ډلې له هغه ځايه ونه شي کولای ځانونه ددولت پروړاندې را سمبال کړي . خو ډېري دغسې ترونونه برياللي را ونه ختل وګورئ : افغانستان ، د شوروي د نيواک پينځه لومړي کلونه ، ج. بروس امستوتز ، ۱۹۸٦ پپ . ۲۹۰ � ۲۹۱)[22]. دغو توکمونو اکثراً وختونه د مقاومت د ډلو د ملاتړ تر څنګ له کې جي بي او د افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت له ايجنټانو څخه پيسې او وسلې تر لاسه کولې. د مخبرانو پينځلس ډلې چې ټول ټال ۴۵۵ تنه کيدل د ځانګړو يا خاصو دندو د ترسره کولو لپاره ګومارل شوي ول (وګورئ : کې جي بي په افغانستان کې ، مقاله ۴۰ ، واسيلي ميتروخين ، ۲۰۰۲ ، پ. ۱۴۲)[23]. څارګرو څانګو داسې سوري او لارې وموندلې چې له لارې يې کولای شواى د افغان مقاومت منځ ته ور ننوځي. د مقاومت په زړه کې د کې جي بي د څارګرو تر ټولو اغيزمنه کودتا د ټولې جګړې په اوږدو کې له احمدشاه مسعود سره د اړيکو ټينګول او ساتل ول. (وګورئ : افغانستنان ، د شوروي د ترهګرۍ د دَور پای ، بروس ريچاردسن ، ۱۹۹۸ پپ. ۲۵-۲۹ :[24] [تراژيديا اي دوبلست افغانا � [د افغانانو غميزه او زړورتيا - ژ] الکساندر لياخوفسکي ، ۲۰۰۴ ، ٦۳۰ � ٦۵۴ : افغانستان ، سياسي اخلاقي ضعف او بهرنۍ لاسوهنې ، ډاکټر نبي مصداق ، ۲۰۰٦ پ. ۲۱۲) .[25]

خو د جاسوسانو او مخبرانو د استخدام هره لړۍ برياله نه ختله. د هغو کسانو پر وړاندې ، " فعاله اقدامات" تر لاس لاندې ونيول شول چې د جاسوسۍ له استخدام سره يې مقاومت ښوده هغوی يا د خپلې ډلې په منځ کې يا اعتبار کېدل اويا رټل کېدل که له دغو نښو يوه يې پر ځای نه موښتله نو د شوروي د يرغل پر وړاندې د اغيزمن پوځي دښمن په توګه په پام کې نيول کېده. د " بيل يې کړه بيا يې ايل کړه" [26] د ستراتيژۍ تر رڼا لاندې ډېرې هڅې تر لاس لاندې ونيول شوې چې تر ټولو ستر او اغيزمن جنګيالي د يو بل پر وړاندې راپاڅوي او له يو بل سره وجنګول شي. کې جي بي د اسلامي ګوند د مشر ګلبدين حکمتيار د بې اعتباره کولو او بې اغيزې کولو لپاره (چې تر ټولو ستر او اغيزمن دښمن او جنګيالی يې باله) د همدغه ګوند د يوه مورچل يوه بولندوی ته د ګلبدين حمکتيار له نامه يو جعلي لېک جوړ کړی وو؛ " لېک " د پاکستاني ورځپاڼو له يوې مناسبې مقالې سره مل وو چې په هغه کې يې حکمتيار، د مجاهدينود ډلو د مشرتابه او د هغوی د پاکستاني چارواکو په سترګو کې د يوه بې لاري مشر په توګه بې اعتباره کاوه. په ورځپاڼه کې د همدغه لېک د ملاتړ لپاره يوه مقاله د کې جي بي د (فعاله اقداماتو) د عملياتو د يوې برخې تر سيوري لاندې په پاکستان کې د کې جي بي د جاسوسانو له خوا خپره شوې وه . په همدې وخت کې د کې جي بي يوه بله قُلابي چلوټه د افغانستان د اسلامي ګوند د يوه بې نومه غړي له پلوه د محمد نبي په مرکزي دفتر کې د يوه لېک پرې ايښودنه وه. لېک محمد نبي ته خبرداری ورکاوه چې " حکمتيار ستا د وژلو پريکړه کړې ده".د کې جي بي د غلطو مالوماتو د خپراوي کارپوهانو او ډنډوره چيانو ګنګوسې خپرې کړې چې ګنې حکمتيارپه کابل پوهنتون کې د خپلې زده کړې په موده کې د ښځو پر مخونو تيزاب ور شېندلي ول. د مسکو له ستوني را پورته کېدونکی ګډوله غږ [حقيقت او درواغ] د کې جي بي د غلطو مالوماتو د خپراوي له ماشينه راوتلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اوغلط مالومات يې د حقايقو په جامو کې خپاره کړي دي. (وګورئ : لوی دښمن ، د سي آی او اې او کې جي بي د خپل منځي لوبو کيسې ، [ميلت بيرډن او جيمز ريزن ، ۲۰۰۳ پ. ۲۳٦). [27] هغو اينجنټانو چې د هېواد پالو کډوالو د کميټې [28] تر سيوري لاندې يې ژوند کاوه په زرګونو تبليغاتي پاڼې وويشلې او په هغو کې يې محمد نبي او حکمتيار دواړه په دې تورن کړل چې د افغان ولس د ګټو پروړاندې له اسلامي په شاتګپالو او ارتجاعي رژيمونو سره لاس لري. (وګورئ : کې جي بي په افغانستان کې ، واسيلي ميتروخين ، ۲۰۰۲ ، پپ ، ۱۴۲ � ۱۴۳).[29] دغه له ۱۷۲ پاڼو را جوړ لاسوند څېړونکو ته د جګړې په اوږدو کې د شوروي د څارګرو څانګو د کورنيو کړيو کړه وړه اود يوې لسيزې جګړې د اوږدوالي د اغيزو په تړاو پريمانه تشريحات په لاس ورکوي. خو دلته مو مخکې له مخکې يوه شي ته پام اوسه. ددغه لاسوند تشريحات ډير پراخه او ستومانه کوونکي دي او د لاسوند په هېڅ يوې ګوښې کې د هغه سړي په اړه چې لويديځ يې (د ګوريلايي جګړو ځلانده ستراتيژيست)[30] بولي او ګڼي د افغان له خاورې يې په يوازې سر د شوروي پياوړی ځلويښتم لښکر وايست ، يادونه نه ده شوی .... احمد شاه مسعود څنګه کيدای شي او څنګه ممکنه ده چې په دغسې يوه لاسوند کې د احمدشاه مسعود په شان دې د يوه پيژندل شوي سړي نوم چې ددغه لاسوند يوه بشپړه وونکې برخه ګڼل کيږي ورک وي؟ په دغه اړه دوه انګيرنې را برسره کيږي : لومړی دا چې پر مسعود څکه دومره پاملرنه نه ده شوې چې نوموړی له ۱۹۸۰ زکال راهيسي د خپلو روسي او شوروي ولينعمتانو تر فرمان لاندی وو او له دې امله (د فعاله اقداماتو عملياتولړۍ) هېڅکله د هغه پرضد نه ده پلې شوې. دويم ، ميتروخين د خپلو ټولو مالوماتو ټولګه په هاغه لومړي سر کې د انګليس څارګرې اداري (ايم آی ٦)[31] ته وسپارله. ټول پوهيږي چې (ايم آی ٦) له پخوا له مسعود سره مينه او پـټـپـټـانی درلود او د هغه ملاتړ يې کاوه. (ايم آی ٦) ، (بي بي سي) ، (خبريال او ليکوال " سنديګال")[32] او (آی ټي ان)[33] د يوې دسيسې په را جوړولو غوښتل د خپلو خوښو تر رڼا لاندې يو تبليغاتي مستند فلم د (افغانستان د تيـيتو)[34] په نامه جوړ کړي [وګورئ : افغانستان،سياسي اخلاقي ضعف او بهرنۍ لاسوهنې ، داکټر نبي مصداق ، ۲۰۰٦ پ. ۳۳۰ شميره ۱٦][35]. [جنرال اختر" دهغه افغان په تړاو چې نه يې غوښتل جګړه وکړي" ، ژور شک درلود. هغه پوهېده چې د " ايم آی ٦" ايجنټان د خبريال تر څادر لاندې د مسعود لپاره د پروپاګند د ماشين يوه برخه ول" [وګورئ : د چارلي ويلسن جګړه ، جيورج کريلي ، ۲۰۰۳ ، پ ۱۹۸].[36]

دغه انګيرنه په بشپړ ډول معقوله بريښي چې (ايم آی ٦) د مسعود د ساتنې لپاره د ميتروخين لاسوندونه چاڼ /اصلاح کړي دي ،سي آی اې له ډيرو پخوا وختونو پوهېدله چې مسعود په افغانستان کې د (ايم آی ٦) سړی دی او هېڅ شک نسته چې دغه ليد د هغوی د نيکونوله مرژواندې پښتـنې ضد تګلارې سره غاړه غړې کيږي. حقيقت دا دی چې ددغو دواړو انګيرنو يو ځای کول موږ د ژورې رڼتيا هغه تـل ته بيايي چې د مسعود د استخدام او له ګوت نيونو او شننو څخه د هغه ساتنه دواړه د بريتانيا د (ايم آی ٦) يوه ماره ده.

بروس ګ. ريچارډسن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گوند بنسټ ایښودنه

افغانستان د یوه ډېر اړین (مهم) ستراتیژیک ځای ځایګي څښتن دی. دغه هیواد له شوروي اتحاد سره اوږده پوله لري. په پخوا وختونو کې دغه پوله د وګړو پرمخ د تګ راتګ لپاره آزاده وه اوپه پایله کې ولسونه له یوبل سره ګډ شول.

په منځنۍ آسیا کې د بلشویک د رژیم له ټینګیدا وروسته ددغه آسانه او آزاده تګ راتګ مخه ونیول شوه او د نوي رژیم څرګند دښمنان دې ته اړ شول چې ګاونډی هېواد افغانستان ته کډه شي. د هغوی ټولیزه شمیره اوس څه ناڅه د ۷۵۰,۰۰۰ تاجیکانو، وزبکانو ، تورکمنانو او قرغیزیانو زوزات (نسل) جوړوي چې پلرونه یې د بلشویک د رژیم د ناتار له امله افغانستان ته راکډه شوي ول او اوس په افغانستان کې ژوند کوي.

افغانستان لومړنی هیواد وو چې په روسیه کې یې نوی رامنځ ته شوی رژیم په رسمیت وپیژانده او په دودیز ډول د روسیې یو ملګری هیواد بلل کیږي. ددغه هیواد د ژوندانه په ټولو اړخونو کې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو اغیزې په پراخه ډول لېدل کېږي. د افغانستان هېڅ پاچا ان داؤود [37] د شمالي هیولا له خوښې او ګټې پرته ، د هېڅ ډول جدي ګام اوچتولو ته لاس پورې نه کړ.

خو کله چې داؤود د خپل ګوند بنسټ ایښودنې ته ملا را وتړله نو کې جي بي دغه ګام کمونیستانو ته د یوه جدي ګواښ په توګه ولېد. داسې انګیرل کېدله چې ګنې داؤود به د ایران بیلګه تر لاس لاندې ونیسي او پر سیاسي ګوندونه به بندیزونه ولګوي. [چیکا] [38] د دولت پر هر ګام ژوره څارنه درلودله او له نورو هیوادونوسره د نیژدې اړیکو په راټینګولو کې یې خنډونه رامنځته کول. په ځانګړې توګه [چیکا] د ایران له هغه پلان سره مخالفت وښود چې په افغانستان کې د ریل لومړی پټلۍ جوړه کړي او هم یې د امریکا د هغه پلان مخه ونیوله چې غوښتل یې د او سپنې د ویلي کولو د بټۍ څو ځالګۍ جوړې کړي او هم یې د هغه پلان مخې ته سترې ډبرې کېښودلې چې د روغتونونو د جوړلو له لارې یې وګړو ته روغتیایي آسانتیاوې برابرولې.

[چیکا] په هیواد کې د پیاوړو اینجنټانو ځالګۍ درلودله او د هغوی له لارې د بیلابیلو سیاسي کړیو له اکر وکر (حالت) څخه په ټینګه خبره وه ، په ژوره توګه یې ځانته په سیاسي لړیوکې لاره موندله او په دې یې لاس بر وو چې د سیمه ییزو خدماتي څانګو له لارې خپلې هڅې پر بهرنیو د هدف وړ سازمانونو نیغې کړي او د ددغو سازمانونو پام له شوروي پالو کسانو څخه بل لوري ته را واړوي.

د کې جي بي یوشمیر ایجنټان د مارکسیسزم � لیننیسزم پلویان شول او یو شمیرېې د ارګانونو په مرسته په نړیوال کمونیست او کارګري غورځنګ کې فعال شول. له دغسې ایجنټانو څخه یو یې نور محمد تره کی [39] وو. هغه په ۱۹۵۱ ز کال کې ایجنټ شو او په کابل کې د کې جي بې د میشتې څانګې [40] له دغو غړیو سره په اړیکه کې وو :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګاديیف [41]، کوزلوف[42] ، فيدوسييف[43] ، سپيريدونوف [44]، کوسترومين [45]، کوزيريف[46] ، اې وي پيتروف[47] . له کار پوهيزه اړخه تره کی یو خبریال او لېکوال وو .

بل ایجنټ د(مرید)په پورَني (مستعار) نامه ببرک کارمل وو چې له " مخموی"[48] ، " اکبر" او " خوما" [49] سره يې يو ځای په ۱۹۵۷ زکال کې د پرچم (بيرغ) [50] په نوم د یوې لیننيستي - کمونيستي ډلې بنسټ کښيښود. د ۱۹٦۲ ز کال په وروستيو کې ببرک او تره کي له یو بل سره وپيژندل شول. په هغه وخت کې تره کي په يوازې سر کار کاوه او هيڅ ملګري يې نه درلودل. له هغه وروسته حفيظ الله امين ور سره يو ځای شو او له هغه سره يې يوځای د خلق په نامه د یوې مارکسيستي ډلې بنسټ کښيښود. دغه دواړه ډلې سره يو ځای کړای شوی اوپه ۱۹٦۵ زکال کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند تري جوړ شو. د هغوی ټوله شميره له درې سوو تنو څخه پورته نه وه. له دريالس تـنو څخه جوړه یوه مرکزي کميټه او د پينځو تـنو یوه سياسي بيرو يې جوړه کړه. تره کی د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې لومړی سکرتراو ببرک يې مرستيال وټاکل شول. دغه يوه ځای کېدنه په خټه او تومنه کې یوه ارګانيکي یوځای کېدنه نه وه. دواړو ډلو په هاغه لومړي سر کې د مسکو تابعيت او لارښوونو ته غاړه کښيښودله. د ببرک پلويان پرچميان او د تره کي خلقيان بلل کېدل .

تره کي د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو د څانګې له پلوه مسکو ته وبلل شو. هغه ته د نړيوالو اړيکو د مشر [باريس] پونوماريیف [51] او د څانګې د نورو غړو له پلوه ښه راغلاست وويل شو .

هغه ته لارښوونه وشوه چې په خپل ګوند کې دي تر هغه مهاله په ډير ځير خپل کار سرته ورسوي چې د چارواکو له پلوه د ګوند د رسمي فعاليت په اړه ورته اجازه نه وي ورکړل شوي او په غير قانوني اکروکر(حالت) کې دي خپله ټوله هڅه د ګوند د ډيرو اړينو څانګو په جوړولورا ټوله کړي. همداشان هغه ته لارښوونه وشوه چې د یوه مخور رئـيس په نامه دې د يوې ورځپاڼې خپراوي ته ملا وتړي ، په دې مانا چې ځانته د ډوډۍ موندلو لاره ومومي ، او په دې توګه د چارواکو د سترګو په وړاندې کولای شي د خپل عايد سرچينه او لاره څرګنده کړي. د مسکوپه غونډو کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند پر پروګرام ، تګلارې ، قانون او مالي اړخونو خبرې وشوې. هغه د ستالين [52] له هغو لارښوونو سره هم آشنا کړای شو چې د اندونيزيا د کمونيست ګوند سکرتر جنرال ايديت [53] ته يې کړې وې.

تره کي په مسکو کې د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې پر فعالينو ښې اغيزې وشيندلې. هغه بـړرکی (جدي) او د خپل ګوند د مشرتابه د دريځ د پرمخ بيولو لپاره چمتو ښکاريده. تره کي د شوروي اتحاد مرکزي کميټې ته د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مشرتابه د یوه تن وزبک توکمي غړي [بادشي][54] [بدخشي �ژ] وړانديز وړاندې کړ چې په افغاني تورکمنستان کې دې د [تم؟][ښايي � ستم وي �ژ] په ځانګړې توګه د وزبکو له ناخوښيو څخه په ګټه اخيستنې د دولت پر وړاندې وسله وال پاڅون ته لاس واچول شي. د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرکزي کمیټې ددغسې یوه گام اوچتونه له بیړې ډک یو گام و باله. وروسته تره کي د خپل مرستیال ببرک په اړه شک څرگند کړ او ټینگار یې وکړ چې ببرک د افغان دولت له څارگرۍ � ضد څانگې سره اړیکه لري. د تره کي شک ددغه حقیقت پر ستـنې ولاړ وو چې ببرک په ۱۹۵۲ زکال کې لومړنۍ سیاسي بندي وو چې خوشې شو.په کابل کې د شوروي څارگرۍ میشتې څانگې دغسې تورونه وغندل او څرگنده یې کړه چې دغسې گنگوسې د [تره کي] د سیالانو د بې اعتباره کولولپاره را پارول کیږي او هڅه کیږي چې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند د لېکو په منځ کې د بې اعتبارۍ اوپر یو بل د نه ډاډ کولو چاپیریال رامنځته او گوند د بیلتون له کړښې سره مخامخ کړي .

کله چې تره کی د گوند د سکرترجنرال په توگه و ټاکل شو، کي جي بي د شوروي اتحاد د کمونیست گوند مرکزي کمیټې ته خبر ورکړ چې دغه څانگه به تره کي ته د خپلو ایجنټانو د لیږلو لړۍ ودَروي او زیاته یې کړه " که اکر وکر ډیر خراب شي او اړینه وگڼل شي نو په هاغه وخت کې به خپل پټ اینجټان ور ولیږي چې له تره کي سره اړیکه ټینگه کړي او گوند ته به یې اړونده سیاسي مرسته ورکړي چې په دې توگه به کي جي بي په ډیر پام او احتیاط له هغه سره اړیکه ټینگه وساتي." د مرکزي کمیټې د نړیوالو اړیکو د څانگې مشر آی وي میلونوف کي جي بي ته په ځواب کې وویل چې سوسلوف [55]، پونیمارییف او اندروپوف [1] د کي جي بي لیک ولوست او د ۱۹٦٥ ز کال د فبرورۍ پر اتلسمه نېټه یې ومنله چې کي جي بي دې له تره کي سره د گوند په اړه خپلې پټې اړیکې په وړاندیزشوي ډول ټینگې وساتي. تره کي ته د کمونیست گوند د مرکزي کمیټې د نړیوالو اړیکو د څانگې له پلوه وویل شول چې [ته] باید ووایې چې [ته] د افغان � شوروي د ملگرتابه د ټولنې او د شوروي د لیکوالانو له پلوه مسکو ته د سفر لپاره رابلل شوی یې. تره کي کله چې له سر وزیر میوندوال [56] سره ولېدل نو هغه ته یې وویل چې دولت دې له کینې اړخو څخه نه باید ویره ولري او غټه ویره له ښي لاسو او ارتجاعیونو څخه را کټیږي چې د واکمنۍ د نیولو موخه لري.

د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند مالي لگښت د شوروي اتحاد د کمونیست گوند د مرکزي کمیټې له پلوه ورکول کېده. ددغه گوند د ورځپاڼې لگښت هم له همدغې لارې برابرېده.

د ۱۹٦٥ ز کال د اپریل په مپاشت کې د خلق د ورځپاڼې خپرونې پیل شوې. په ۱۹٦٥ ز کال کې پینځوس زره افغانۍ ، تره کي ته په ولسي جرگه (ولسي شورى) کې د ټاکنو د کمپاین لپاره ورکړل شوې. تره کي [د شوروي له څارگرې�ژ] میشتې څانگې څخه وغوښتل چې هغه ته دې په ورځپاڼه کې د نظریاتو د لیکلو د څرنگوالي په اړه لارښوونه وشي.

له څارگرې میشتې څانگې سره د تره کي غونډې یا د یوه پټ مأمور په موټر کې تر سره کېدلې او یا به پټ مأمور تره کی په پټه خپل موټر کې خپل کور ته راووست او غونډه به هلته تر سره کېدله.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته په مباشت کې د ۱۸۰ روبلو په اندازه پیسې چې د هغه وخت له څلورو زرو افغانیو سره برابرې وې د دوړې د مدد معاش په توګه ورکول کېدلې.

د ۱۹٦٦ز کال د دسامبر په ۱۷ نېټه میلانوف او سپیرېدونوف [57] له تره کي سره د چال چلند او د ترلاس لاندې نیولو په تړاویوه غونډه ونیوله . هغه ته لارښوونه وشوه چې محرمیت دې په کلکه په پام کې ونیسي او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند له مشرتابه سره دې کار دومره په پټه تر سره شي چې (دولتي) چارواکي دې یوازې او یوازې پر ځو تـنو لکه تره کی او کارمل خبروي. همدارنګه که د ولت د ګوند لوړپوړي چارواکي وپیژني او یا ونیسي نو په بدل کې دې د ګوند نور لوړ پوړي غړي د هغوی د ځای نیونکو په توګه وروزي. تره کي ته باید وویل شي چې " د دواړو هېوادونو د اړیکو او په هیواد کې د روان اکر وکرپه پام کې نیولو سره دې د ژوند یوه لیبرال � دیموکراته منځلارې ژوند بنه غوره کړي چې په ترڅ کې یې د کینڼ لاسو فعالینو ملاتړتر څنګ ولري. په دې ډول به د ډیموکراتیک غورځنګ د پرمختګ او ودې لپاره بنسټ جوړ شي او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند چال چلند او عملي فعالیتونو به پرهمدغې ستـنې را ولاړ وي. د همدغې موخې د ترلاسه کولو لپاره اړینه بریښي چې د قانوني فعالیت د امکاناتو د ترلاسه کولو لپاره هم لاره هواره شي ، په ځانګړې توګه د پوهنتون د زده کوونکو او ځوانانو، سودا ګریزې او نورې ټولنې دې جوړې شي. تره کي ته باید وړاندیز وشي چې د خپل ګوند په کاري برخو پورې اړوند د میشتې څارګرې څانګې له لارې دې د (پروبلیمې میرای سوشیالیزما) [58] مجلې دې تر لاسه کړي. میلانوف زیاته کړه چې د ګوند د ورځپاڼې پروګرام (خلق) چې اوس پر مخ روان دی ، سم نه دی او بې ځایه دی. تره کی د ببرک پر وړاندې له ځانه غیر ضروري بې حوصلګي ځرګندوي او بیړنی تشکیلاتي طرحې یې تر لاس لاندې نیولې دي. میلانوف ، سپریدونوف ته ورغبرګه کړه چې یو شمیر نوښتونه دې تر لاس لاندې ونیسي او تره کي ته دې د هغه له شخصي غوښتنو ، نظریو اود هیلو له شتون سره سره، د سلا او مشورو له ورکولو څخه ویره ونه لري. تره کي په خپل وار هغه ته د کتابونو ، د ایران د توده [59] د ګوند او نورو په لیرلو کې د ځنډ له کبله له مسکوه خپله ناخوښي څرګنده کړه. " که شوروي ملګري داسي ګومان کوي چې په افغانستان کې لا تر اوسه د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په شان ګوند نه دی پوخ شوی چې په بنسټیز دول رامنځته شي او کار وکړي ، نو ګوند دې منحله او زه به بهر ته لکه هندوستان ، سوریې یا سایلون ته ولاړ سم او ادبي کارونه به پرمخ یوسم ".

خو کله چې تره کي د ۱۹٦۷ ز کال د جنوري په مباشت کې د [پروبلیم میرای سوشیالیزما] د مجلې مصحح ته څارګریز عملیاتي لېک وسپاره نوموړي وویل : له چې دې چې د کمونیست او د کارګرانو د ګوند له خپریدونکي ارګان سره یې اړیکه ټینګه شوې نو دا اړیکه په حقیقت کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په رسمیت پیژندلو ته نغوته کوي . میشتې څارګریزې څانګې [60] له تره کي څخه غوښتنه وکړه چې د جاسوسی یو شمیر فعالیتونه دې پلي کړي. هغه د هېواد د روان اکروکر او د [پښتو] [61]، د افغان پوځ او دولت په اړه مالومات ورکړل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره کي کي جي بي ته د ځانګړو کسانو په اړوند مالومات ورکول او د هغه په مرسته نوي ایجنټان وګومارل شول. د هغه له لارې د ۱۹٦۷ ز کال د فبروري د مياشتې پر۲۱ نېټه په کابل کې د چين د سفارت د ودانۍ مخې ته د چين د بيلتون پاروونکو کړونو په غبرګون کې لاريون تر سره شو ، د چين سفارت ته د کار ګرانو له پلوه د ګوتـنيونو او احتجاج د ټيلفونونو لړۍ او د چين � افغان د دوستانوله اړخه د خبښم لېکونو د ليږلو سمبالول تر لاس لاندې ونيول شول. تره کي په افغانستان کې د هغه د " چينايي " ملګرو په غوښتنې د فبروري د مياشتې په ۲۲ او ۲۳ نېټې په خپله د چين سفارت ته تيلفون وکړ او خپله خواشينې او خبښم يې ور څرګند کړ. تره کي په همدغې محتوى او متن په خپل کينې لاس په پارسي ژبه ليکونه وليکل. د دسامبر د مياشتې په ۲۳ نېټه د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند غړی ډاکټر صالح [62] په خپل بايسکل د چين د سفارت د انګړ کټارې ته نيژدې ورغی او نومورې لېکونه يې ور وشيندل .

تره کي او ببرک په هيڅ ډول دا وړتيا و نه موندله چې په ګوند پورې اړوند چارې په ګډه او يو ځای پرمخ يوسي. ببرک پر تره کي د بډې د اخيستـلو ، په امريکايي بانکونو کې د بانکي حسابونو په لرلو ، د څلورو موټرو او په پښتو [پښتـني- ژ] بانک کې د څلور لکو افغانيو د لرلوتور لګاوه. ميشتې څارګرې ځانګې هماغسې چې مخکې د ببرک ملا ورتړلې وه دا ځل يې له تره کي څخه ملاتړ وکړ. څارګرې ځانګې تره کي ته په ښه سترګه کتل او هغه يې د شوروي سوسياليستي جمهوريتونو رښتونی او د زړه له کومې پاليالـه ملګری ګاڼه چې له هغې سره يې په وجدان او کارپيژندنې همکاري وکړه او د امريکا په سفارت کې يې ټولې ورسپارل شوې دندې د محرميت د ټولو اصولو په پام کې نيولو په ځير تر سره کړې. خو تره کي د يوه ځانګړي سړي په توګه ، پيچلی او له اړوپيچه (تنقاضه) ډک شخصيت درلود. هغه په بوږنونکې توګه منځـتـشی سړی وو، ډيرې وختونه به د هغه په اړه ډيرې منفي ټوکې جوړېدلې او داسې ښکارېدله چې هغه ته ډيرې سترګې اوښتې وې. دغې ځانګړتيا ته هغه وخت د خلکوپام را واوښت چې نومورې شوروي اتحاد ته سفر وکړ. کېدای شي د تره کي دغه ځانګړتيا يو له هغو لاملونو څخه وي چې د نومورې آس د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مشرتابه د نورو غړوله آسونو لکه ببرک سره په يوې پوندې کې نه ځربدل او پايله يې دا شوه چې د ۱۹٦۷ ز کال د آګست په مياشت کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند په دوه وو لويو برخو وويشل شو. ببرک چې له زده کړو څخه برخمن سړی ښکارېده هڅه وکړه چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند په عملي کار کې د نرمښت له چلونو او تاکتيکونو څخه کار واخلي خو " نور" [تره کي] په خپل چال چلند کې څرګنده کړه چې مسکو د هغه تر شا ولاړ دی او د خپلې نيول شوې لارې او کړنوپه پلي کولو يې ټينګار وکړ. تره کی هغه مهال ډير انديښمن او زړه تـنګی شو کله چې په ۱۹٦۸ز کال کې په مسکو کې د کمونيستو ملګرو ګوندونو د راتـلونکي په اړه د کنفرانس خبر خپر خپور شو او پريکړه وشوه چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند دې را ونه بلل شي. نورمحمد په ډيره ترخه ژبه پرمسکو نيوکه وکړه او ټينګار يې وکړ چې له يوې خوا شورويان هغه ته د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه کمونيست په سترګه نه ګوري او له بلې خوا په افغانستان کې هغه ته هر څوک پرته له استـثـنأ کمونيست وايي. هغه وانګيرله چې کرملين د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند سپکاوی کړی دی .

د ۱۹٦۸ز کال په سپتامبر کې مرکز[63] له ميشتې څانګې وغوښتل چې تره کی دې د عملياتي چلونو ، تاکتيکونو او وسايلو له لارې و ازمويي. د ۱۹۷۰ ز کال د اکتوبر د مباشتې په لومړۍ نېټه تره کي برژنييف [64] ته يو لېک ولېږه او له هغه يې " افغانستان ته د اقتصادي مرستو غوښتنه وکړه او ټينګار يې کړی وو چې په مصرفي توکو لکه بورې او پټرولو دې کريدت ليرې کړای شي. هغه وويلي ول چې موږ داسې مرستې نه غواړو چې د کارګرې پاړکې (طبقې) د پياوړي کېدلو مخه ونيسي خود موټر په ډول د لوکسو وسايلو ليږنه دې پر هيواد بنده شي څکه چې د هېواد د واکمنو له پلوه کارَول کيږي. " هغه په خپل لېک کې وړاندې څې او ليکي: " د ملګرو ګوندونو په کنفرانس کې و منل شوه چې د سوسياليست کمپ مرستې دې د نړۍ په هرګوټ کې ډيموکراتيکو او پانګوالۍ ضد ځواکونو ته ورکړل شي. هيله لرم چې تاسو په افغانستان کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند فعاليتونو ته چې مارکسيسزم- لينينيزم ته پاليااله او د پانګوالۍ او شاتګ پالنې (ارتجاع) پر وړاندې جګړه کوي ، را واړوئ. د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د خپل فعاليت له پيله په افغانستان کې د مارکسيسزم � لينينيزم د ايډيالوژۍ خپرول تر لاس لاندې نيولي دي .

د ۱۹۷۲ ز کال د اکتوبر د مباشتې پر ۱۷ نېټې تره کي څارګرې مېشتې څانګې ته خبرداری ورکړ چې دا ؤود د کودتا د ترسره کولو تابيا نيولې ده. د ۱۹۷۳ ز کال د مې په مباشت کې [اظهرعبدالصمد] [عبدالصمد اظهر � ژ] [65] چې جاسوسي نوم يې [فتح خان وو] مېشتې څانګې ته ګزارش ورکړ چې داؤود کودتا ته چمتو او د کودتا په اړه يې ډيرځير او کره مالومات ورکړل. د همدغه کال د جولای په مباشت کې تره کي په ګوتـخـنډوکې ژبې څرګنده کړه چې که شوروي ملګرو پنځه يا شپږ کاله مخکې د خلقي غړو مخه نه وای نيولای چې په پوځ کې کار وکړي نو ټول هغه افسران چې نن په کودتا کې ښکېل دي ښايي د خلق د ډلې پاخه غړي وای. اوس يوازې په پوځ کې هغه افسران دي چې [خلق] ته ليوالتيا لري. څارګرې څانګې تره کي ته لارښوونه وکړه چې خپل پالياله او صادق ملګري دې د نوي دولت د لوړو څوکيو نيولو ته را وهڅوي. په ۱۹۷۴ ز کال کې هغه ته د پخوا په شان پينځوس زره افغانۍ ورکول کېدلې .

د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند په دې بريالی نه شو چې د خلق او پرچم تر منځ پرسياليو د پای ټکی کښيږدي ، په يو موټي ډول ځان سمبال او په يوه نوم راټول شي. څارګرې څانګې د ډلو ترمنځ دغه ناخوالي يوازې د مشرتابه او د شوروي له پلوه د پيژندلو لپاره تعريف کړه او څرګنده يې کړه چې د ګوندي کړيوترمنځ دغه بيلتون هېڅ ډول تړاو له ايډيالوژيکي تضادونو سره نه لري. تره کی د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند مرکزي کميټې غيرقاطع دريځ ته هک پک پاتې شو.هغه وويل چې که شوروي اتحاد ګومان کوي چې ببرک رښتيا وايي نو تاسو ماته زما غلطي را څرګنده کړئ. تره کی او ببرک نه بايد د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو لپاره کومه ستونزه وي. پخه او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کره خبره دا ده چې په افغانستان کې ډیموکراتیک ځواکونه مخ په ودې دي. خو دغه ځواکونه د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند هغې کټ مټ مرستې ته اړتیا لري چې په نورو هیوادونو کې یې کمونیستو او ډیموکراتیکو ګوندونو ته ورکوي. د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند له مادي او معنوي مرستې پرته به د افغانستان د کمونیستانو لپاره په نا باوره توګه له کړاوونو ډکه وي چې خپل فعالیتونه پرمخ یوسي حال دا چې شاهي کورنۍ په ټګۍ او چلوټې هڅه کوي چې زموږ ګوند را دړې وړې کړي. " تره کي د [نوي ژوند] تر نامه لاندې یو کتاب ولیکه. دا کتاب د [نظر زاده] تر پورني یا مستعار نامه لاندې خپور شو. [د تره د پلار نوم نظر محمد وو � ژ] خو د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند مرکزي کمیټې میشتې ځارګرې ځانګې ته لارښوونه وکړه چې په افغانستان کې د جمهوریت له رامنځته کېدلو وروسته په کېن غورځنګ کې د ببرک دریځ او واک مخ په ودې دی نو ښه به دا وي چې دغه کتاب دې په هیواد کې دننه خپور نه شي ځکه دا به د ببرک له ناګټلي (نامطلوبه) غبرګون سره مخامخ شي .

مرکز خپله نظریه په دې را ټوله کړه چې له تره کي او ببرک سره کار وکړي او د ۱۹۷۴ز کال د اکتوبر په ۲۵ نېټه یې دواړو ته د مېشتې ځارګرې ځانګې له پلوه یو عملیاتي لېک [66] ولېږه. د لېک غټ ټکي دا دي : " مشېتې ځانګې ته لارښوونه کېږي چې له [مرید] [ببرک] او [نور] [تره کي] سره د خپلو عادي غونډو او خبرو اترو په ترځ کې پرته له دې چې له مسکو څخه د لارښوونو نوم ورته وریاد کړئ په ډېر ځیر ، هوښیارۍ اود ملګرتوب پا جامو کې ورته ووایاست چې زموږ [میشتې ځانګې �ژ] د موافقې له اخیستلو پرته هېڅ ډول ګام پورته نه کړئ ځکه دښمنان به ستاسو د ډلو په منځ کې ستاسو خپل سرى ګام د یوې پلمې او یا د روغې جوړې د یوې لارې په توګه وکاروي. [مرید] او [نور] ته دې یو ځل بیا خبرداری ورکړل شي چې پر یو بل دې د برید له کولو څخه ځانونه لیرې و ساتي او پر یو بل دې د جمهوریت ضد فعالیتونو د ترسره کولو تورونه نه لګوي ځکه دا د ارتجاعي ځواکونو په لاس کې د یوې لوبې په توګه لویږي او دا به په خپله په افغانستان کې د ډیموکراتیک غورځنګ د لړۍ په ټپه درېدنې او را نړونې ته لاره پرانیزي. موږ له تاسو غواړو چې موږ ته د تیلګرام د را لیږلو له لارې خبر راکړئ چې تاسو له [مرید] او [نور] سره غونډې و نیولې او خبرې اترې مو ورسره وکړئ ".

د لومړۍ برخې پای

ژباړه : رحمت آریا

دسامبر ۲۰۰۸

[1]دمصحح یادښت: یوري ولادیمیرویچ اندروپوف له ۱۹۶۷ تر ۱۹۸۲ ز کلونوپورې کې جي بي مشر وو او بیا د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې د ستر سکرترجنرال دریځ ته لوړ شو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[1] Schopenhauer

]نامتوجرمن فیلسوف ۱۷۸۸ د فبروری له ۲۲ ، د۱۸٦۰ د سپتامبر تر ۲۱ پورې. ژ[

[2] Vasiliy Mitrokhin

[3] KGB

[4] Estonia

]د اروپا شمال ته د بالقان په سیمه کې چې د [ایستي] یا[ایستي وابریک] په نامه هم پېژندل کېږي د فنلند د خلیج په شمال کې د فنلند یو ګاونډی هیواد دی. په ۱۹۴۴ کال کې روسانو د هغه هیواد ونیو خو د ۱۹۹۱ کال د آګست په ۲۰ یې خپله خپلواکي اعلان کړه. د همدغه کال د سپتامبر په ۱۷ د اروپايي ټولنې غړی ومنل شو او بیا د ۲۰۰۴ زکال د مې د میاشتې له لومړۍ را ورسته د ناټو د ټلوالې غړی هم شو- ژ[

[5] Tallinn

]جرمنیانو ، سویډنیانو او ډنمارکیانو [ریوال] بللی او پولنډیانو [ریول] بللی چې د استونیا پلازمېنه او یو له سترو ښارونو څخه دی �ژ[

[6] containers

[7] The Sword and the Shield: The Mitrokhin Archive and the Secret History of the KGB

[8] Christopher Andrew

[9] Cold War International History Project

[10] Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, D.C

[11] scorched earth policy

[12] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40

[13] Woodrow Wilson Center

[14] active measures

[15] black operations

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[16] Directorate S of the First Chief Directorate (FCD) Of KGB

[17] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40, Vasiliy Mitrokhin, 2002, pp.142-143

[18] KGB/KhAD

[19] Afghanistan, the Great Game Revisited, 1990, edited by Rosanne Klass, p. 421

[20] Balashikha

Балашиха(بالاشیخا-

د روسیې د فدراسیون یو ولایت دی چې د مسکو د ختیځ په۱٦ کیلومتری کې د د سیند پرغاړه پروت دی - ژباړونکی Pekh�rka River(مسکوپیخورکا

[21] Eight Department, Colonel V. Kikot,

[22] Afghanistan the First Five Years of Soviet Occupation, J. Bruce Amstutz, 1986, pp. 290-291

[23] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40, Vasiliy Mitrokhin, 2002, p.142

[24] Afghanistan, Ending the Reign of Soviet terror, Bruce Richardson, 1998, pp. 25-29: Tragedia I doblest Afgana, Aleksandr Liakhovskii, 2004, 630-654:

[25] Afghanistan, Political Frailty and External Interference, Dr. Nabi Misdaq, 2006, p.212).

[26] divide et impera

[27] The Main Enemy, The Inside Story of the CIA�s Showdown with the KGB, Milt Bearden and James Risen, 2003, p. 236

[28] Committee of Patriotic Refugees

[29] The KGB in Afghanistan, Vasiliy Mitrokhin, 2002, pp. 142-143

[30] brilliant guerrilla strategist

[31] MI6

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[32] Sandy Gall

[33] ITN

Independent Television News

]خپلواکه تلويزيون خبرونه: د انگلستان يوه تلويزيوني ځالگۍ ده دغه ځالگۍ څلور تلويزيوني څانگې اوپه انگلستان او آيرلند کې د (آی ان آر) له لارې ۲۵۰ سوداگريزې راډيويي شبکې لري. دغه ځالگې په پينگک،برلين،بروسلز،اسرائيلو، جوهانسبرگ، نيويورک، پاريس، سدني او واشنگټن ډی سي کې خپلې ځانگې لري �ژباړونکی [

[34] the Tito of Afghanistan

[35] Afghanistan, Political Frailty and External Interference, Dr. Nabi Misdaq, 2006, p.330n, no. 16

[36] Charlie Wilson�s War, George Crile, 2003, p. 198

[37]د لېکوال يادښت: سردار محمد داؤود په ۱۹۷۳ ز کال کې واک تر لاسه کړ

[38] Cheka

چيکا: د شوروي اتحاد لومړنی څارگر مرکز چې وروسته کې جي بي د هغه ځای ناستې شوه

[39]د افغانستان د خلق ډيموکراتيک گوند د خلق د څانگې غړی ، د غوايي له کودتا وروسته ولسمشر او د انقلابي شوری مشر او د افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت سر وزير. د ۱۹۷۹ز کال د اکتوبر پر ۹ نهمه نېټه اعدام شو.

[40]د لېکوال يادښت : څارگره ميشته څانگه د څارگري خدماتو له څانگو څخه يوه څانگه ده چې په بهرنيو هيوادونو کې ميشته وي او په ژوره توگه يې خپله بنه او مخ اړولی وي او څوک پرې نه پوهيږي. دغه څانگه هم له قانوني او هم له غير قانوني اړخونو څارگري خدمات پرمخ بيايي ، په دې مانا چې يا څارگر مامورين اوايجنټان نه شي کولای خپله اصلي بڼه يا تابعيت پټ کړي او د څارگريزو دندو په اړوند په براﻻ د خپل هيواد د استازيتوب يو رسمي دنده په غاړه لري او يادا چې څارگر او ايجنټان په بهرنيو هېوادونو کې د جعلي لاسوندونو او کاغذونو په کارولو څارگرۍ دندې پرمخ بيايي. څارگري ميشته څانگه د خپل قانون او مقرارتو پربنسټ خپله دنده تره سره کوي. د ميشتې څانگې غړي خپل ځانگړی چال چلند او اخلاق لري. دغې څانگې ته د خپل متبوع دولت له پلوه پراخه سياسي واک په لاس ورکړل شوی دی. دغسې ميشتې څانگې د پټو لارو چارو او ميتودنو په کارولو چې د هغه هېواد قانون منع

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي دي د تر هدف لاندې هېواد په دولت کې په ډېرو اړینو او مهمو ځانگو کې دننه ، په پټوجګړو کې ښکېلې وي ·

[41] Sagadiev

[42] Kozlov

[43] Fedoseev

[44] Spiridonov

[45] Kostromin

[46] Kozyrev

[47] A.V.Petrov

[48]د مصحح یادښت کرښه ونه پیژندل شوه

[49]دغه دریواړه نومونه په لاسوند کې په همدې ډول لیکل شوي دي (ژ)

[50]د افغانستان دخلق ډیموکراتیک گوند د یوې ځانگې نوم دی چې د نورمحمد تره کي پر وړاندې یې د ببرک کارمل ملاتړ کاوه. دغه نوم د پرچم په نامه یوې ورځپاني پورې اړه لري چې بنسټ یې په ۱۹٦۸ زکال کې کښېښودل شو او د سلیمان لایق له پلوه خپریده.

[51] [Boris] Ponomarev

[52]د لیکوال یادښت :د ستالین نومیالیتوب له نومینکلاتورا[د شوروي اتحاد او ختیځ بلاک د ټلوالې په منځ کې د هغو کسانو نومونه چې کلیدي اداري دریځونه یې درلودل �ژ] سره په تړاو کې تاوان نه وو لېدلی.خروسچیف یوازې د سپځیلتیا شپول د گرگر(مستبد) له مخه را پاک کړ اوپه خپلو کړونو یې په حقیقت کې هغه یې د خپل قبر له آرامځي را وایست. هغه د کرملین دیوال ته نیږدې د مرکزي مړیستون په ځلورځنډېزې کې د جرم نورو شریکانو ته نیږدې ښخ شو. د گوند په کانگرس کې له گوند څخه د ستالین شننه او اخیستنه یوازې د ستالین پر را شخصیت را څرخېدله نه په ټولیز ډول پر ستالینیزم ؛ داسې قوانین او سیستم را جوړ شو چې په فکري گروهنه کې یې د جرړو په ځغلولو وده وموندله. د نومنکلاتور په نامه د زیبښاک گرو نوې ډله رامنځنه شوه. بلشویکي او چیکي ځاروي خویه لوټماران ډېر سرسخته ول او د واک په راخپلولو او نیولو کې یې ډېره وسه درلودله او د بې دفاع لگښتونو بې ساري استادان ول.د هغوی جنایتکاري ټینگه ، ثابته او په دوی په پورې تړلې ځانگړې ځانگړتیا درلودله چې دغه ناروغې نن د نوي خو د هغوی له پلوه د غوره شوي نسل زړه ته ور القاح کیږي. ستالین په ډېرې هوښیارۍ په لومړي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر کې دین او دولتي ځواک له یو بل سره یو ځای کړ. دیني ملایان ، څوروونکي ، ستایونکي ، اټکل کوونکي (پیشګویي کوونکي) ،شکنجه ورکوونکي ،ډمان ، ټوکیان ، بدمعاشان او نورکسان چې مختلفې ګروهنې یې درلودلې لکه ړانده ایمان لرونکي او د دین ته پالیالې ډلې ټول په یوې لېکه کې په را څرګندېدا شول. هغوی ته د لینن [د نړۍ د ستر شیطان] د روڼ اندو نوم ورکړ شو، کټ مټ د سکاتلندي [فري میسن][� پټه نړیواله ډله چې د نړۍ په نیواک کې یوبل ته امرونه او لارښوونې ورکوي - ژ] د ډلې په شان. اوس له دغو ډلو څخه یوازې د [ژوګاشویلي] د آرشیف دوسیې پاتې دي او بس. د دوسیو ټول محتویات له منځه وړل شوي دي. شک اوشوپیان نشته چې ددغو توکو د له منځه وړلو لپاره ښه دلایل ول. نومنکلاتوران د دیکتاتور اړیکو ته درناوی کوي. له انګلستان څخه د [خدای د ستاینو- هَلَـلویا] د غبرراتګ نه دی هیر شوی. دغه [هَلَـلویا] کټ مټ د هغې مرغې بچی ته ورته وه چې په خپلې هګۍ کې خو د بلې مرغې په ځاله کې وي ، ښایي خدای هم د همدغسې یوه دولت د ساتلو اوپایښت لپاره ، هَلَـلویاوې زموږ په خولو کې وچي کړې او هَلَـلویا د ستایونکو له خولو څخه د پردۍ مرغۍ په شان والوتله. دغه ډلې کټ مټ د چړه چه مارې سرزورې هرځایي ښځې په شان وې چې یو بازاري میړه یې ځانته را وغواړي ، نومنکلاتوران هم خپل خاوند ته را وګرځیدل له هغه یې په موبل او فرنیچرپوښل ښایسته کور تر لاسه کړ، له هغه یې مینه ، موټړ او موټړوان تر لاسه کړ. په همداسې یوه وخت کې دوه تنه سرتیري چې په افغانستان کې ژوندي نیول شوي ول له انګلستانه بیرته خپلې ډلې ته وګرځېدل. د همدغې مرغۍ د پښو خاپ د شمال په یوې برخې کې ورک شو. کله چې دغه کوکو یا د چنچنې بچی د شوروي د جنت په ځاله کې بیرته میشته شوله نو د هرځایي مور سراښه تنده یې د پانګوالۍ سوځېدونکي دوزخ ته زیاته شوه. هغه را وخوځېدله. د همدغې مرغې له هګۍ څخه زیږېدلې دغه بچی نوره یوه عادي هیوادواله نه وه هغه د یوه لوی باندیست او بدمعاش لور وه ، هغه د یوه داړه مار لور وه هغه د " ویښتانو والا " او د " سر خیریلي" لوټمار او بدمعاش لور وه د هغې پر خولې د [واینوویچ] د کوڅه ګردو ترمینالوژي وه چې خپل مرشد یې په درښت یاداوو. [ولادیمیر واینوویچ د نومنکلاتورانو " د ویښتانو پر بنسټ " د یو په بل پسې ځای نیوونکو مشرانو د نومونو لړ لېک دی : لینن ، ستالین ، خروشچییف ، برژنیف ، اندروپوف ، چرننیکو اوګرباچف]

[53] Aidit

[54]د لیکوال یادښت : ښایي د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې اصلي غړي محمد طاهربدخشي وي چې په ۱۹٦۸ زکال کې یې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوندغړیتوب پریښود او د [ستم ملي] د بنسټ ډېره یې کښېښودله، دا ډله په شمال کې میشته دپښتنو ضد یوه مارکسیستي ډله ده. د ۱۹۷۸ز کال په دوبي کې بدخشی ونیول شو او د ۱۹۷۹ زکال د سپتامبر په ۱۷ نېټه اعدام شو.

[55]د مصحح یادښت : میخائـیل اندریوویچ سوسلوف د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې د سیاسي بیرو مخکښ غړی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[56]د مصحح یادښت : محمد هاشم میوندوال له ۱۹٦٥ تر ۱۹٦۷ ز کلونو پورې د سروزیر په توګه دنده تر سره کړه .

هغه په ۱۹٥٥ ز کال کې د بهرنیو چارو د وزیر د مرستیال په توګه دند او په ۱۹٦٥ کې د بریتانیا سفیر وو.له

۱۹٥۷ تر ۱۹٥۸ پورې د پاکستان سفیر ، له ۱۹٥۸ تر ۱۹٦۳ پورې د امریکا په متحده ایالاتو کې سفیراو بیا په ۱۹٦۳ کال د پاکستان سفیر وو. هغه د داؤود په رژیم کې بندي او په زندان کې ووژل شو.ه

[57]د مصحح یادښت لېک: واضح نه شو

[58] Problemy Mira i Sotsialisma

[59]د ایران کمونیست ګوند

[60]د لېکوال یادښت : د قانوني میشتې ځارګرې ځانګې دعملیاتي کارمندانو ډله ، د میشتې ځانګې له مشر، د هغه له مرستیالان او اسیستانتانو ، یوه امنیتي مأمور اود ډلې یو شمیر نورو غړو څخه جوړه ده چې د ایجنټانو عملیاتي دندې پرمخ بیایي. عملیاتي کارمند د ځارګري خدماتو هغه غړی دی چې نیغ په نیغه په جاسوسي چارو کې ښکیل دی ، هغه د نورو مخبرانو او جاسوسانو د کارونو د سمبالولو چارې پر مخ بیایي ، جاسوسي مالومات را ټولوي او د اینجنټانو عملیاتي اقدامات پلي کوي. د بشپړ ځاګریز کار د تر سره کولو لپاره عملیاتي اقدامات باید طرح او پټ فعالیتونه باید د یوه یا د نورو په کار کې ښکیلو ځارګري خدماتي غړو له پلوه منل شوی وي ، د اړتیا په وخت کې ایجنټان ،تخنیکي عملیاتي کارمندان ، اړوند ځواکونه ټول، موخې د ژر رسیدلو وسایلوپه کار لویږي.

[61]د مصحح یادښت : پښتو د افغانستان له ملي ژبو څخه یوه ژبه ده چې د افغانستان په سویل او ختیځ کې مېشت وګړي او توکمونه پرې خبرې کوي. په افغانستان کې د پښتو ژبې د ویونکو لوی ښارونه کابل او کندهار دي. اټکل شوی دی چې په افغانستان کې د پښتنو شمیره نهه میلیونه ده

[62]د مصحح یادښت : روښانه نه شوه .

[63]د لېکوال یادښت : مرکز هغه ګروینه یا اصطلاح ده چې د ځارګرې ځانګې مرکزي کارکوونکو په اړه کارَول کېدله

[64]د مصحح یادښت: لیونید ایلیچ برژنییف ، د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې لومړی سرکتر ۱۹٦۴ تر ۱۹۸۲ پورې

[65]د مصحح یاددښت: ویل کیږي چې عبدالصمد اظهر ، د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د پرچم د ډلې غړي، داؤود و واژه. نوموړی په ۱۹۷۹ زکال کې د امین د دولت له پلوه ونیول شو او د ۱۹۸۰ ز کال د جنوري تر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېاشتې پورې په زندان کې وساتل شو او په همدغه کال کې د جنوري په مېاشت کې د څارندوی (پولیس) بولندوی و ټاکل شو او د مرکزي کمیټې علی البدل غړی شو. بیا په کیوبا او هند کې د سفیر په توګه و ټاکل شو او په ۱۹۸۶ ز کال کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې اصلي غړی شو. هغه په ۱۹۸۹ ز کال کې د یوګوسلاویا سفیر و ټاکل شو او په ۱۹۹۰ زکال کې یې پناه وغوښتله.

[66]د لیکوال یادښت: عملیاتي لیک هغه لیک دی چې له مرکزیا د میشتې څارګرې څانګې له پلوه د جاسوسي کارونو په ترڅ کې د عملیاتي او یا سمبالولوپه موخې جاسوس ته ور لیږل کیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوايي كودتا

د مسكو د لارښوونو پر بنسټ پركال ۱۹۷۷ز ، د افغانستان د خلق ډيموكراتيک گوند د مركزي كميټې د هر غړي او د ښاري او ولايتي سازمانونو د هرسكرتر لپاره پټ ځاى ناستي و ټاكل شول ، ورزول شول او ومنل شول. دا يو احتياطي گام ووچې كه مشر گوندي "كارگران" ناڅاپه و نيول شي او يا وټكول شي نو نوي كسان به يې تشه ور ډكه كړي. په همدې ترڅ كې يوبل تاكتيک په كار ولويد او گوندي چارواكو ته غلط مالومات وركړل شول ؛ موخه دا وه چې د نويو گوندي مشرانوله ټاكلو وروسته ډنډورې خپرې او د گوند غړي دا گنگوسې ومني چې گنې د خلق ډلې " خپله ځان منحله كړى دئ"

تره كي ته د شوروي اتحاد د كمونيست گوند د مركزي كميټې د نړيوالو اړيكو د څانگې له پلوه په پرله پسې ډول پيسې وركول كيدلې چې د افغانستان د خلق ډيموكرايتک گوند د مركزي كميټې نورو غړو ته څرگند ه نه وه. سره له دې چې امين د تره كي ډير نيږدې ملگرى او په بشپړ ډول ورته د ډاډ وړسړى وو خو بيا هم امين د پيسو د وركړى له عملياتو خبر نه وو. تره كي ته د ۱۹۷۷ز كال د مارچ په ۱۵ ديرش زره افغانۍ او ورپسې د مې د مېاشتې په ۲۵ نيټه ديرش زره او دوه سوه څلويښت افغانۍ وركړل شوې.

[په ۱۹۷۵ ز كال كې] داؤود د ملي انقلاب د گوند بنسټ [كښيښود] او پرنورو ټولو گوندونو يې بنديز ولگاوه. [په كابل كې] ميشتې ځارگري څانگې د افغانستان د خلق ډيموكراتيک مشرانو ته لارښوونه وكړه چې د داؤود گوند ته دې خپل كسان ور ننباسي او د همدغه گوند د كړيو له منځه دې ورانكارې چارې ترسره كړي. تره كي ته لارښوونه وشوه چې په ډير په ځير كار وكړي او د مركزي كميټې له نورو غړو سره دې د غونډو له نيولو څخه په كلكه ډډه وكړي.

د ۱۹۷۸ز كال د اپريل د مېاشتې په ۲۵ نېټه يو شمير گوندي چارواكي لكه تره كي ، ببرک ، شاه ولي او څو تنه نور ونيول شول. خو گوند لا له مخكې پر ځان ډاډه وو. د افغانستان د خلق ډيموكراتيک گوند يوه پټه او ځمكلاندې بيړنۍ غونډه را وبلله. پريكړه وشوه چې د اپريل د مېاشتې په ۲۷ نېټه دې د سهار له پلوه كودتا پيل او دولتي واكمني دې را وپرځول شي. د كودتا د سمبالولو او تنظيم چارې د گوند غيرقانوني مرستيال ح. امين [حفيظ الله امين � ژ] ، [فيجير] [1] ته وسپارل شوې. همدارنگه نومورې بايد د تداركاتي چارو همغږي هم ترلاس لاندې نيولې واي. د كودتا سترې او غټې چارې څلورمو او پينځلمسو زغره والو ليواگانو او كوماندو ځواكونو ته وسپارل شوې چې د كابل ښار او په ښار كې ټولې دولتي ودانۍ ونيسي. ددغو ليوا گانو مرسته د هوايي او هوايي مدافعې د ځواكونو له پلوه كېدله. [ډگروال عبد]القادر[2] د هوايي او هوايي مدافعې ځواكونو مشر او د هغه مرستيال نظر محمد ، د ټولو پوځي ځواكونو بولنده په غاړه درلودله .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلابزوی [جاسوسي نوم يې " مامد" محمد -ژ] [3] او م. رفيع [جاسوسي نوم يې " نيروز � ښايي نوروز وي-ژ] [4] دواړو په بيـړه د کې جي بي ميشته ځارګره څانګه د راپيښېدونکي فوق العاده حالت په اړه خبره کړه. د اپريل په ٢٦ نېټې ميشتې ځارګرې څانګې د اکسپرس ټيلګرام له لارې مرکز ته خبرور کړ. سفير پوزانوف [5] سياسي بيرو خبره او ځرګنده يې کړه چې " د افغانستان خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې په غړو کې د شته خپلسرۍ له امله ددې ويرې اټکل کيږي چې ښايي يو شمير ګوندي مشران له حده وَتـلو اقداماتو ته لاس واچوي. ښايي هغوی د اوسني دولت د خاصوجاسوسي ارګانونو[6] د پارَوونکو ايجنټانو له پلوه پارَول شوي وي. زموږ په اند د هيواد په اوسني اکر وکر کې ددغسې له حده وتلو اقداماتو پايلي ښايي د پرمختلونکې کارګري ډيموکراتيکې لړې را پرځېدنه و زيږوي." دغه ټيليګرامونه په بيړه او د ډيرلوړ لومړيتوب په ورکولو مرکز ته وليږل شول ".

کې جي بي [مرکز] بيرته په هماغه ورځ ځواب ورکړ او په ځواب کې يې د نورو خبرو ترځنګ وويل چې : دغه شونيتوب له پامه نه شو غورځولی چې ښايي موساد [7] د خلق ډيموکراتيک ګوند پوځي څانګه ددولت پر وړاندې پارَولې وي ترڅو په هيواد کې يوه سياسي چاودنه رامنځته کړي".

داسې ښکاري چې نه ميشتې ځارګرې څانګې، نه سفارت او د نه مسکو مشرتابه په هيواد کې د روان اکر وکر په اړه بشپړ مالومات نه درلودل ، له حالاتو څخه يې ناسمه اخيستـنه کړې وه او ګوماني يې کاوه چې د کودتا هڅه به بريالۍ نه شي .

په همدې ترڅ کې په افغانستان کې د پيښو لړۍ ډيره ګړندۍ پرمخ تلله. د داؤود دولت و نړيد او ولسمشر ووژل شو. د انقلابي شورى مشرتوب امين ، ډګروال [اوس بريد جنرال] عبدالقادر اود شوبلو د څلورم غنډ د لومړۍ ليوا بولندوی جګړن کاوه .

انقلابي شورى خپل اقدامات له تره کي او ببرک سره پر يوه ټکي را ټول کړل. د اپريل په ٢٨ د مازديګر په څلورنيمو بجو د تره کي ځانګړې استازی [صالح] د شوروي سفارت ته ورغی چې اړيکه ټينګه کړي. نوموړي ، سفارت ته په کابل کې د روان اکر وکر په تړاو مالومات ورکړل او ويې ويل چې د مقاومت وروستۍ مورچل ورمات شوی او انقلابي شورى اوس بشپړ واک په لاس کې لري. تره کي د شوروي اتحاد له سوسياليستي جمهوريتونو څخه د پاکستان او ايران د شونو بريدونو په اړه د نوي رژيم په رسميت پيژندلو لپاره د مرستې غوښتنه وکړه. په هماغه ورځ امين [د شوروي �ژ] له عملياتي مأمور سره وليدل او له هغه يې د سلا غوښتنه وکړه چې آيا د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې عمومي منشي تره کي دې د اپريل په ٢٩ يا د اپريل په ٣٠ د راډيو له لارې وينا ورکړي؟ ، آيا هغه دې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند له نامه يا يوازې د پوځي انقلابي شورى له نامه خپله وينا واوروي ؟ او آيا تره کي دې يوازې د هيواد د ولسمشر په نامه و نومول شي او يا دې هم ولسمشر او هم د ګوند دعمومي منشي په توګه په يوه وخت کې ولس ته و پيژندل شي؟ امين د ځان او د خپلو ملګرو په استازيتوب له شوروي اتحاد څخه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغوښتل چې څومره ژر چې کېږي په افغانستان کې دې نوی رژیم په رسمیت و پېژني. میشتې څارګرې څانګې په خپل ګزارش کې په ټینګار وویل چې امین له شوروي اتحاد او د کمونیست ګوند له مرکزي کمیټې سره د ټینګې همکارۍ غوښتونکی دئ. واکمني د تره کي ، امین، ببرک او قادر په منځ کې وویشل شوه .

د اپریل د ۲۹ په ماښام پوزانوف او میشت څارګر [8] وایلیوف ګ اوسادچي (مستعار نو یې ایفګیني) [9] له تره کي سره د تاس [10] د خبري آژانس په دفتر کې ولیدل. تره کي خپل نظر داسې څرګند کړ چې که شوروي ملګروڅو کاله مخکې ده ته د داؤود له رژیم سره د هراړخیزې همکارۍ او ملاتړ په اړه له تیروتنې ډکه سلا نه وای ورکړې نو د ده تر مشرۍ لاندې ګوند کولای شوای څو کاله مخکې واک تر لاسه کړي. دغه نظر د شوروي له خوا په ټینګه وغندل شو او ورته وویل شول چې په دغو تیرو کلونو کې داؤود د یوه ولس غولونکي [دیماګوژیک] او بې اصوله سیاستوال په توګه را څرګند شو. حفیظ الله امین (چې جاسوسي نوم یې کاظم وو) ولس ته د راډیو له لارې وینا واوروله. هغه د نوي څواک د ارګانونو او بیړنیو ستونزو په اړه خبرې وکړې خو له تاکتیکي اړخه یې د ګوند د مخکښې ونډې او په دغې دروهې (دسیسې) کې یې د خپلې ونډې په اړه څه ونه ویل .

د اپریل په ۳۰ نېټه د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې سیاسي بیرو، د افغانستان د پیښې د جاج اخیستنې په تړاو غونډه وکړه. میشتې څارګرې څانګې ته د غونډې پریکړه واستول شوه. په پریکړه کې ویل شوي ول چې له امین سره دې و ګوري او د مسکو غوښتنه دې ورته وویل شي چې ولسمشر دې اعلان اوڅومره ژر چې کیږي دولت دې جوړ شي. په پریکړه کې منل شوي ول چې تره کي دې د ولسمشر په توګه اعلان شي خو دا دې ونه ویل شي چې نوموړی د ولسمشرۍ د دندې ترڅنګ د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي هم دئ. دا دئ په یوې بلې نېټې کې اعلان شي. همدې ته ورته لارښوونې د بهرنیو چارو د وزارت له لورئ پوزانوف ته ولیږل شوې .

د اپریل له کودتا وروسته د [نور] (تره کي) نوم د [دیدوف] په نوم واړول شو. د مې د مباشتې په ٦ د افغانستان د وسله وال څواک وزیر الف. قادر له شوروي چارواکو څخه سلا وغوښتله : هغه کسان چې د کودتا په ترڅ کې او له هغه وروسته نیول شوي، له هغو سره به څه ډول چلند وشي؟ د هغوی شمیر له لسو زرو زیات وو او زندان ډک شوی وو او دا شمیره مخ په ډیریدو وه. د انقلابي شورئ ډیرو سرتیرو ته اړتیا لیدل کیدله چې په دومره کچه ډیر بندیان وساتي. اندروپوف او [اندري اندریو ویچ]ګرومیکو[11] دغه پوښتنه په سیاسي بیرو کې راپورته کړه. سیاسي بیرو پریکړه وکړه چې د کي جي بي یو غړی چې له قادر سره (جاسوسي نوم یې عثمان وو) له پخوا اړیکي لري کابل ته ولاړ شي او هغه ته دې له بندیانو سره د چلند په اړه لارښوونې ورکړي .

برید جنرال ل.ن. ګوریلوف د شوروي د پوځي کارپوهانو د ډلې د مشر په توګه ومنل شو. د نوي رژیم په لومړیو شپو ورځو کې د مرکز د لارښوونې پربنسټ میشتې څارګرې څانګې فعاله اقدامات تر لاس لاندې ونیول چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنيو چارو د وزارت، د امنيتي خدماتو او د جاسوسي ضد ځانګو ټول آرشيفونه تر څار او پلټـنې لاندې ونيسي. د همدغو عملياتي اقداماتو په ترڅ کې چې ميشتې څارګرې ځانګې دافغانستان د پوځ د جاسوسۍ ضد رياست د کالخواى يا سرپرست مشر الف عباس په ګډون (چې جاسوسي نوم يې "استخبارات" وو) له هغو ايجنټانو څخه کار واخيست چې د پخواني رژيم د خاصو خدماتو په ځانګوکې يې لوړ دريځونه درلودل. هغوى د پاچا[12] او د داؤود په ادارو کې د ايجنټانو او مخبرانو نومونه ترلاسه کړل. د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د دفاع د وزارت د (جي آريو)[13] ځانګې له ميشتې څارګرې ځانګې [14] څخه وغوښتل چې کابل ته نيږدې دې د يوه امريکايي بنسټ په اړه مواد تر لاسه کړي ، فيض آباد ته [15]څيرمه د زلزلې د پلټلو په دفترکې جاسوسي لاسوندونه او نور توکي تر لاسه کړي. له هرې ځانګې وغوښتل شول چې ترلاسه شوي توکي په خپله له ځان سره راوړي.

د مې په مېاشت کې کابل ته د شوروي د سلاکارانو د ځانګړو خدماتي ځانګو لومړۍ ډله را ورسيدله. د هغوى مشري ل.پ بوګدانوف (مستعار نوم دسنين) کوله. د اګست په مېاشت کې د کي جي بي پلاوي د افغانستان په ډيموکراتيک جمهوريت کې د نويو امنيتي ارګانونو د مرستې او د نوي رژيم ددفاع لپاره په کار پيل وکړ. د سپتامبر په مېاشت کې د افغانستان د ګټې د ساتنې د ادارې (اګسا) [16] عمومي رياست د ملي امنيت د رياست پر ځاى جوړ شو. ددغه رياست موخه د لويديځو هيوداونو د پلاويود ادارو څارل، د امريکا د متحده ايالاتو ، د ايران ، د چين د ولسي جمهوريت او د پاکستان د سفارتونو څارل ، په هيواد کې د عمومي دښمن [17] پر وړاندې د کړۍ راتـنګول ، په لويديځو اهدافو او د هغوى په ودانيو اود کورنيو دښمنانو په ليکو کې تخنيکي نفوذ وو.

د اندروپوف د لارښوونې پربنسټ د ميشتې څارګرې ځانګې يو شمير غړي امين ته ور وپيژندل شول: ميشت څارګر وي جی اوسادچی [18] چې په سفارت کې سلاکار وو، پ.س. ګوليوانوف [19] دويم سکرتر، ډګرمن س ګ باختورين [20] امنيتي مأموراو ی ل.کوخته [21] لومړى سکرتر.

د کي جې بي د پلاوي مشر ډګروال بوګدانوف [22] امين ته څرګنده کړه چې د اپريل له انقلابه مخکې د يو شمير د پوهې وړ لاملونو پربنسټ د کې جي بي مأمورينو د شوروي اتحاد ددولت امرونه تر سره کول چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند له مشرتابه سره پټې اړيکې وساتي. د کي جي بي مأمورين اوس په داسې چارو کې بوخت شوي چې د شوروي اتحاد او د افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت پرضد د لويديځو هيوادونو د څارګرو ځانګو پرپرمختګونو د پاى ټکى کښيږدي. د مې د مياشتې له پيله ، ميشتې څارګرې ځانګې د کورنيو چارو له وزير نور احمد نور، د پوليسو او ژاندارم له مشر او د ملي امنيت د رياست له مشراسدالله او په خپله له امين سره اړيکي وساتلې او هڅه دا وه چې د کورنيو چارو په وزارت کې له لويديځو سلاکارانو څخه خلاصون و مومي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین او تره کي ومنله چې هغوی به سوکه سوکه د جرمني سلاکارانو پر ځای شوروي سلاکاران او کارپوهان د هغوی د کاري قرارداد تر پای پورې ، ځای پرځای کړي. د نوامبر په مېاشت کې کي جي بي د تره کي کور وپلاټه او هلته يې د اوریدلو استخباراتي وسایل ځای پرځال کړل. هېڅ شکمن شی ونه موندل شو .

میشتې ځارګرې ځانګې ، د [۱۹۷۸ز کال] د جولای په مېاشت کې مرکز ته غوږ بوخونکی خبر ورکړاو ټینګار یې کاوه چې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مشرتابه په منځ کې شخړه راپورته شوې چې له مخې به يې نه یوازې د مشرتابه ډله له یو بل څخه جلا شي بلکه د ګوند پر کښتـنیو پوړیو به هم اغیزه وشیندي. تره کي او امین د ښي لاسو مرتجعینو پر وړاندې د خپلو غچ اخیستونو لړۍ بشپړه کړې وه او اوس يې مخ فعالو پرچمیانو ته اړولی وو. هغوی د پرچمیانو پروړاندې له لومړني منل شوي ډیموکراتیک چلند څخه لاس پر سرشول اود پرچمیانو پرضد يې رښتونۍ ترهګري پیل کړه.ګزارش ټینګار کاوه چې د پرچمیانو ځپل اوځورول کولای شي ډېرې بوړونکي پایلې را وزیږوي او که دوام ومومي ښايي د دواړو ډلو ترمنځ جګړه پیل شي او ان د کورنۍ جګړې لامل کیدای شي .

د ببرک پلویانو شوروي استازي قانع کړي ول چې " یوازې د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې مشرتابه کولای شي پرځنګلي اپورتونیستانو اغیزه وشیندي او دې ته يې اړ کړي چې د پرچم د ډلې پر وړاندې خپل چال چلند ته بدلون ورکړي." له یوې خوا د تره کي او امین ترمنځ نانډرۍ او له بلې خوا د پرچم د مشرانو نارندۍ سیاسي ډګر د دښمنیو او سیالیو (انتاګونیسم) په ډک چاپیریال اړولای وو. د ګوند د غړو په منځ کې منفي ګـنګوسې خپرې شوې چې تره کی د سي آی اې او کي جي بي ایجنټ دئ او امین د امریکا یو پټ ځارګرمأمور دئ چې تر ډېر ژورپوښښ لاندې پټ شوی دئ. ګنګوسو ټینګار کاوه چې تره کي د شوروي اتحاد سوسیالیستي جمهوریتونو ته غوړه مالي کوله چې ورڅخه پراخه اقتصادي مرسته تر لاسه کړي ، خپل دریځ پیاوړی کړئ او له هغه وروسته د لویدیځوپالو اوارتجاعي مسلمانانو خوا ته مخ واوړي. امین د تره کي له بشپړ ډاډه څخه خوندونه اخیستل. په پای کې تره کي يې له واکه لیري کړ، د تره کي ته له پالیالو وزیرانو سره یو شو [او ویل شوي ول چې] د افغانستان د سیاست مخه به لویدیځ ته اړوي .

دواړو ډلو د دولتي ځواک او دریځ د ترلاسه کولو لپاره له یو بل سره لاس اوګریوان وې. د تره کي ملاتړو ډګر یو ووړ. ببرک له واکه لیرې او وشړل شو. هغه د [۱۹۷۸ز کال د جولای په مېاشت کې] چکوسلواکیا ته د سفیر په توګه وټاکل شو. په ګوند او دولتي ځانګو کې تصفیې ، دروهې (دسیسې) ، نیونې او ځورونې راپیل شوې. قرنطین ځایونه او زندانونه تر خولو ډک او بشري حقونه تر پښو لاندې شول. دا ټول د انقلاب تر نامه لاندې تر سره شول او هیله يې کوله چې انقلاب به وده او ټینګښت و مومي. له حده وتلې غوړه مالي ، پرله پسې اغراق او ستاینې د امین او تره کي د سیاستونو په نورمونو واوښتل. د شخصي ګټو په موخې د ګوند تأریخ له کودتا مخکې او له کودتا وروسته له سره تر پایه په تحریف او تزویر ولیکل شو.د هیواد په ژوند کې د ګوند او د ګوند د مشرانو دریځ او ونډه په برلاس کړه شوه. لاسوندونه ، مقالې او لیکونه له سره ولیکل شول او ټول يې په بله بڼه واړول شول. د حقیقي او قانوني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنسټونو پرځای شخصي او عقیدتي اړیکو قانون چلاوه. د خپلویو اړیکو [نیـپـوتیسم] ، په ګوندي کړی له یوې ډلې بلې ډلې ته اوښتـنګ او ګوندي کسانو ته خدمتونو د هر څه ځای نیولی وو او تر هر څه ډیر اړین بلل کیدل .

د چارو دریځونه (مقام) او د واکمنتوب کچه ، لارښود ته د پالیالی (وفا) د کچې په پرتله ورکول کېدل. ملي شتمني لوټ شوه. د سیاسي ژوندانه په هینداره کې د بې ځایو او بې بنسټو تورونو لګول اوبد ویل په مخ په ودې توګه په راڅرګندیدا شول. درانده او سپیڅلي کسان د پولیسو د سرټکونې د لومو بدمرغه ښکار ول. ټول هیواد د ډله ییزو ځورونو په یوې حجرې بدل شوی وو. وګړي پرته له پلټـنواو نیاو(عدل) اعدامیدل. د رژیم او ولس تر منځ د بیلتون یو لویه ژوره کرښه رامنځته شوه ، رژیم پر ځواک ، امنیتي ارګانونو ، پولیسو او وسله وال ځواک دډه لګوله. رژیم له هر چا او هر چیري مطلقه سترټیټونه (انقیاد) غوښتله. هر ډول لنډه غر ، سپین سترګي ، مجرمین او په شکمنی تورن شوي کسان د ټولنې د اوبو سر ته را وختـل. د سرټکونوکو ارګانونو مشرانو کټ مټ د ونډیمارو (جلادانو) تبرګیو ته ورته ول .

میشته ځارګره ځانګه پوه شوه چې د افغانستان د ډیموکراتیک جمهوریت مشرتابه ونه شو کولای د هیواد د بیړنیو سیاسي او اقتصادي ستونزو لپاره چې ټولنه ورسره مخامخ ده د لارې د حل د موندلو وړتیا له ځانه څرګنده کړي او د هیواد د ټینګښت لپاره یې ونه شوکولای له شته امکاناتو څخه ګټه پورته کړي. د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په منځ کې کورنی شخړې او دسسیه جوړول د لوی ښوییدونکې خنډ په توګه پاتې شوی وو او دغه لامل د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند مخه نیوله چې د مارکسیسزم � لیننیزم پرلارښودیزو بنسټونو ولاړ په یو لوی سیاسي بنسټ را واوړي. دغه سیاسي بنسټ باید د افغان ټولنې د پرمخ بیولو او د سازماني او ایډیالوژیک ځواک د بیا راژوندي کولو لپاره په یوه ځواک اوښتای وای. خو ددې په بدل کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند دداسې یوه بدلیدونکي بنسټ لړی را پیل کړه چې ګوند د شمیر څرګندو کسانو د یوې ځانګړې ډلې په لاس کې پریوت چې یوازې خپل لارښود مشر ته پالیاله ول ، دغه کسان له یو بل سره د کورنیو اړیکو ، ګډو ګټو او د ځان غټاوي او په واک کې د پاتې کیدلو پربنسټ تړل شوي ول. میشتې ځارګرې ځانګې خپلې عملیاتي اړیکې د دواړو ډلو له ټولو مهمواستازیو سره وساتلې. دغو کسانو په ګوند ، دولتي ادارو ، رسنیو او ټولنیزو ټولنو کې کیلیدي دریځونه درلودل. هغوی د شوروي اتحاد استازو ته دغه ګروپینه یا اصطلاح له غوړونو ور تیروله : " په طبقاتي شخړه کې وسله په لاس ملګري] "23[

د ۱۹۷۸ز کال د مې د مباشتې په ۴ نېټې برژنییف ته د افغانستان په ډیموکراتیک جمهوریت کې د فعالو جاسوسانو په اړه خبر ورکړ شو. هغه لارښوونه وکړه چې له ایجنټانو سره دې هرډول کارې په پرله پسې او پټه توګه دوام وومومي] .24[

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرچمي سرچينو خرگنده کړه چې ددولت او ګوند فعالين له هغو کسانو څخه ډک ول چې په تيرو وختونو کې يې ځانونه د ګوانښ په لوموکې اچولي ول. ګوندي تشکيلات له منځه يووړل شول ځکه اوسني واکمنان په بلې ايډيالوژۍ ګروهن دي اوبېډه اخيستـنه له حده وتلې وه. [باريس س] ايوانوف [25]، بوګدانوف [26] او ګوريلوف [27] هم ومنله چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند مشرتابه خپلې هڅې د ګوند پر کورنيو شخړو راټولې کړي او په عمل کې غواړي د پرچم د ډلې ټغر ورټول کړي او د انقلاب د رښتوني دښمن په اړه يې له ځانه لنډ ليد را څرګند کړئ دئ .

د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې غړي محمود بريالي [جاسوسي نوم يې " شير"] او د ببرک کارمل تربور [بريالی د کارمل کشر ورور وو � ژ] په مسکو کې د کي جي بي له کارمند اي آې نيکراسوف [28] سره وليدل او له هغه يې غوښتنه وکړه چې دی دې د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې له يوه غړي سره مخامخ کړي. هغه غوښتل شوروي چارواکو ته په هيواد کې د روان اکروکر انځور ورکړي .

بريالي وويل چې زه نه پوهيږم ولې د خلق ډله تل شوروي ته په خپله ليکنو کې خپله ډله د مخکښ ديموکراتيک ګوند په توګه څرګندوي حال دا چې ډيرلږ د پرچم د ډلې نوم اخيستل کيږي. رښتوني کمونيستان خو ټول د پرچم په ګوند [ډلې � ژ] کې راټول شوي او د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند مرکزي کميټه اشتباه کوي چې د خلق په ډلې دومره ډېډه لګوي. د انقلاب رښتوني الهام ورکوونکي او سمبالوونکي پرچميان او په پوځ کې د هغوی ملاتړ وسله وال ځواکونه دي .

خو د خلق ډلې د توطئـې او دسيسې له لارې په ټولې واکمنۍ منګولې ښخې کړې هغوي پوځ تورن کړی او خپل ملاتړ کسان يې په پوځ کې ځای پرځای کړي دي. د پوځ له تصفيې وروسته د پرچم د ټغر راټولو ته يې ملا وتړله چې په مرکزي کميټې کې يې ١٩ � ٢٠ څوکۍ درلودلې. تره کي په شخصي توګه پريکړه وکړه چې ټول ١٩ واړه پرچميان له څوکيو راکښته او بهر ته يې د سفيرانو په توګه وليږي. ببرک چکوسلواکيا ته ، دی (بريالی) په خپله پاکستان ته ، نور احمد نور واشنګتن ته ، وکيل لندن ته او اناهيتا بلګراد ته. امين دوی ته ويلي ول چې د تره کي پريکړه دې پرته له پوښتنې پلې شي. که څوک له دغې پريکړې سرغړونه وکړي نو هماغسې چې ستالين خپل کسان ويشتلي ول له دوی سره به هم وَرته چال چلند وشي. کله چې بريالي ګوتنيونه کړې وه چې هر انقلاب خپلې ځانګړتياوې لري او دوي دې ته اړ نه دي چې په ړندو سترګو هغه څه وکړي چې ستالين د شوروي اتحاد له سوسياليستي جمهوريتونو سره کړي ول خو په پای کې شوروي ملګرو په خپله ، ستالين د هغه د جرمونو پربنسټ محکوم کړ خو امين ، بريالي ته بيرته په ځواب کې د يوه ملګري په توګه اخطار ورکړ؛ که نه د خپل برخليک په اړه دې په خپله پريکړه ونيسي.

کورنۍ شخړې له جدي پايلو سره ملګرې وې. هغه کسان چې د شوروي اتحاد مطلق ، صادق او رښتوني ملګري دي محکمه کيږي. شوروي ملګرو ته ښايي چې ددوی ساتنه وکړي. داسې ښکاري چې د شوروي سوسياليستي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهوریتونو اتحاد لا تر اوسه د افغانستان د خلق ډیموکرایتک گوند د مشرتابه او د وسله وال ځواک د غوږ تاوولو تر شا ولاړدئ ؛ د شوروي اتحاد سوسیالیستي جمهوریتونه دې اوس مخکې له دې چې ډیر ځنډ شوی وي خپل افغان ملگري په سمه لار روان کړي. که په دغې لړۍ کې ځنډ رامنځته شي نوښایي د افغنستان د خلق ډیموکراتیک گوند پر هغه لاره ودرومي چې د چین کمونیست گوند پرې تللی وو او پایله به یې خپله په خپله د گوند پر پرځېدنې راواوړي .

په اسلام آباد کې میشت ځارګر بي. ن. باتریاییف ته خبر ورکړل شو چې بریالی په اسلام آباد کې د افغانستان د سفیر په توګه ټاکل شوی دئ. باتریاییف ته لارښوونه وشوه چې بریالي ته په ډیپلوماتیکو چارو، د سفیر د‌دندو په اړه ښوونه وکړي او موخه دا وه چې هغه له رواني اړخه له هغې ځاه راوباسي چې پرخپل دولت ګوته نیسي ، او له رواني اړخه د ې بریالی له هغه دریځه را وباسي چې ډله یې د خپل هیواد له سفارتي دریځونو سره مخالفه ده خو دئ په ټول وجدان ددې وړتیا لري چې په درنښت او ویاړ هغه دولتي دندې سرته ورسوي چې له ده غوښتل شوي دي.

بریالي ته ور ځرګنده شوه چې د خلق او پرچم د ډلو ترمنځ اصولي توپیر له اره شتون نه لري. د پرچم د ډلې پخواني مشران چې د کار لپاره دباندې لیږل شوي دي بیا به هم ټینګ لیننیستان وي، سوسیالیزم او د افغانستان پرمختګ ته به پالیاله پاتې شي.

باترییاییف ته وویل شول چې که بریالی د تره کي په اړه ټینګې ګوتنیونې وکړي نو د بریالي د هېڅ ډول ګوتځنډېې ملاتړ دې ونه کړي او وړاندیز دې وکړي چې د افغانستان د ولس د ګټو په پام کې نیولوسره دې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند پیاوړي کولو ته ټینګه پاملرنه وشي. د ببرک پلویانو د شوروي له استازو سره د خبرو په ترځ کې د خلق د ډلې پر اشتباه ډک دریځ ټینګار وکړ چې په هیواد کې د اوضاع د کنترول په لټه کې نه ده او ډله یوازې له پرچمیانو سره په شخړو کې لاس او ګریوان ده او د افغانستان په ډیموکرایتک جمهوریت کې روان اکر وکړبه په نیږدې راتلونکې کې په شونې توګه د وراني پر لور و درومي. " زموږ له انده دغسې مالومات ذهني دي او یوازې د ببرک د پلویانو د دریځ ځرګندونه کوي. ددغو شخړو په تړاو دې له خبرو اترو ډډه وشي او هېڅوک دې ځان د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په روانو کورنیو شخړو کې ښکیل نه کړي ".

د ۱۹۷۸ز کال د جون په مباشتی کې بریالي [جاسوسي نوم یې ' شیر'] په نه ستړي کېدونکې توګه د اړیکو [جاسوسي اړیکو � هغسې چې پورته په لمنلیک کې ورته نغوته وشوه] د بیا راټینګولو ته لیوالتیا وښودله او ځان یې [میشتې ځارګرې ځانګې ته � ژ] ګټور ښکاره کړ .

د سپتامبر په مباشت کې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو سفیرته د بهرنیو چارو له پلوه لارښوونه وشوه چې که د افغانستان ډیموکراتیک جمهوریت سفیرورسره د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د رواني کورنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخړې په اړه سره خبرې وکړې نو دې دې په ځواب کې دومره ورته وواېي چې دا د افغانستان کورنۍ سکالو ده. که د افغانستان ديموکراتيک جمهوريت سفير نه غواړي چې بيرته خپل هيواد ته شتون شي نو دا دې له غوړونو ور تيره شي چې د شوروي اتحاد په سوسياليستي جهوريتونو کې نه شي کولای پناه واخلي .

د [کي جي بي] ميشتې څانګې هم بايد خپل غبرګون په وَرته ډول ښودلای وای. کله چې له باترايیف سره د بريالي غونډه وشوه نو له بريالي څخه د سياسي پناه په اړه په غيرمستقيم ډول پوښتنه وشوه او هغه په ډيرې ځيرکۍ رد کړه. سفير وويل چې هغه به کابل ته ستون نه شي او له باتراييف څخه يې وغوښتل چې شوروي مشرانو ته دې وواېي چې له ټولو شخړو او ستونزو سره سره هغه به يو ټينګ ، پوخ کمونيست او تل به د شوروي اتحاد د يوه پالياله ملګري په توګه پاتې شي .

بريالی ببرک کارمل ته چکوسلواکيا ته ولاړ. له هغه وروسته ماسکو ته راغی او د نيکراسوف آپارتمان ته يې ټلفون وکړ. هغه وويل چې پرچميان په ډير بوړنووونکي حالت کې دي ، اکر وکر غم لړی دئ او ټول ملګري يې له مرګ سره مخامخ دي. هغه په سوالګرۍ د بيړنيو اقداماتو غوښتنه کوله چې ببرک او د هغه ملګرې دې وژغورل شي .

"د بشريت په نامه ! موږ وژغورئ! د بشريت په نامه ! موږ وژغورئ!" هغه دا خبره په څو څو ځله تکرار کړه او په هر ځل يې په سلګيو سلګيو ژړل. " زه نه پوهيږم چې څه وکړم. زه هېڅ شی په لاس کې نه لرم چې په خپله يې وکړم. زموږ يوازينې او ټوله هيله شوروي ملګري دي. زه له ببرک څخه ليک لرم خو نه پوهيږم چې دغه ليک چاته ورکړم ".

دغه خبرې سولوسوف [29] او پونيماريیف [30] ته ګزارش ورکړل شوې. هغوی لارښوونه وکړه چې بريالی دې د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو څانګې ته را وبلل شي. الف. ګ پولياکوف [31] له هغه سره خبرې وکړې. اوليانوفسکي [32] له هغه سره د خبرو اترولە کولو ډډه وکړه .

بريالي ګوتڅنډنه وکړه چې د شوروي اتحاد په دريځ او چال چلند نه پوهيږي تر زنې لاندې يې رښتوني او پالياله کمونيستان په فزيکي ډول له منځه وړل کيږي. هغه په پوزانوف تور ولګاوه چې د هيواد په اړه شوروي چارواکو ته غلط مالومات ورکوي. پوزانوف د جايزو او ستاينو لپاره د زرګونو رښتونو کمونيستانو ژوند د مرګ له ګواښ سره مخامخ کړ. بريالي پوښتنه وکړه چې ولې ماسکواوس ما ته دا سلا را کوي چې خپله پريکړه په خپله ونيسم چې آيا کابل ته ولاړ سم که نه ، ځکه زه نه پوهيږم چې اوس هلته څه تيريږي. پخوا خو به ماته شوروي ملګرو لارښوونې کولې چې څه وکړم اوهېڅکله مې له لارښوونوسرغړونه نه ده کړې. بريالي په هيواد کې د روان اکروکر په اړه د ببرک ليدبڼه ځرګنده کړه. ببرک په ځانګړې توګه له پوزانوف څخه خوابدی وو.

"هغه (ببرک) هم سفير او هم کمونيست دئ. په داسې شپو ورځو کې پرچميانو پريکړه کړې چې انقلابي شرايط له بده بد تر نه کړي. خو له دغه دريځ څخه دې د تسليمۍ اخيستنه ونه شي." په راتلونکې يوه نيمه مباشت کې به په افغانستان کې د اکر وکر لړۍ هغې خوا ته و درومې چې پايله به يې تره کي ته ښه نه وي . له دولت څخه د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناخوښيو او نارضايتيو لمنه چې لرۍ يې اوس مخ په پراخيدلو ده لا پسې پراخه شي. د خوښيو او چرچو وخت ولاړ. اوس پر تره کي د ګوتنيونو او بريدونو وار راغلی دئ .

کي جي بي او ميشتې څارګرې څانګې هم دغو تيروتنو ته پام را وګرځاوو. د تره کي او امين تر مشرۍ لاندې د افغانستان خلق ډيموکراتيک ګوند د شوروي اتحاد د مرکزي کميټې سلا او هيلو ته يې نور غوږ نه نيو ، شوروي ټينګار کاوه چې ټول افغان ډيموکراتيک ځواکونه دې يو موټی شي او د هيواد په رغاونه دې کې کارَنده ونډه واخلي. په سياسي کړيو کې ويل کيدل چې د افغانستان په ډيموکراتيک جمهوريت او د افغانستان د خلق په ډيموکراتيک ګوند کې چې امين د پرچميانو پروړاندې د شخړو اور ته لمن وهي او پر يو شمير خلقيانو ګوتنيونې کوي غواړي د ګوند په مخکښو پوړيو ، پوځ او دولت کې خپل دريځ لا پياوړی کړی. د امين شخصي کړنو او چال چلند ته په کتنې ويل کيدل چې امين به په نيږدې راتلونکې کې د تره کي او د هغه د نيږدې ملګرو پرضد وَرته سرټکوونکي ګامونه اوچت کړي.

د ۱۹۷۸ز کال د مې د مېاشتې په وروستيو کې د [تره کي او امين] او د ماسکو او پوځي اتشې تر منځ د بيلتون نښې را بربنډې شوې. د افغانستان پوځي اتشې [خاميل/ کامل طره باز] [33] او د هغه مرستيال کابل ته د ستنيدلو پرځای غوښتل لويديځ ته ولاړ شي. تره کي امر وکړ چې هغوی دې د نيول شويو کسانو د بدرګه تر څار لاندې بيرته پلازمينې ته راستانه کړای شي. امين وويل چې هغوی دې پريښودل شي چې اورپا ته ولاړ شي ځکه هغه پوهيده " که هغوی بيرته افغانستان ته راستانه شي ، چارواکي به هغوی ونيسي او د هغوی د برخليک په اړه به په خپله خوښه پريکړه وکړي"

مخکې له دې چې پونوماريیف [34] کابل ته غير رسمي سفر وکړي ، امين او تره کي بيړندويه (عجول) اقدامات تر لاس لاندې ونيول چې له مخې يې د ځواک لپاره د توانيزو (پوتنسيال- باالفعله) سيالانو لمنه ور ټوله کړي. په ګوند کې د شخصي سيالانو او تر ځمکلاندې سر ټکوونکي اقدامات او ډله ييزې نيونې پيل شوې. د تره کي پر يوه شخصي دښمن م. الف اکبر[35] تورولګول چې شو د سي آی اې لپاره يې کار کاوه. د اپريل له کودتا وروسته په لومړيو څو مياشتو کې اوه ويشت دروهې (دسيسې) افشأ شوې. د اګست په ۱۵ ستر درستيز شاه پور[36] و نيول شو. د اګست په ۱۷ د نورو وزيرانو او رسمي چارواکو له نيولو وروسته د [افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت] ددفاع وزير ع. قادر ونيول شو. د دې لپاره چې واک پر يوې ستنې ددوی په لاسونو کې را ټول شوی وي نو د ناوړو کسانو له لاسه د خلاصون په لاره کې د امين او تره کي تګلارې لا په روښانه ډول په را څرګنديدا شوې. په افغانستان کې انګيرل کېدله چې د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونه په هيواد کې له دولت سره مرسته کوي او د واک له کړيو څخه د شوروي اتحاد د ټينګو ملاترو د له منځه وړلو لرۍ نه دَرَوي نو دا په حقيقت کې هغه يوازينې خيانت دئ چې شوروي يې له دوی سره کوي. غټه بيلګه يې قادر وو چې د ۱۹۷۳ او ۱۹۷۸ ز کال په کودتا ګانو کې يې پخه ونډه لوبولې وه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره کي امر کړی وو چې نیول شوې کسان دې په ځانګړي زندان کې وساتل شي. د هغوی له ځای ځایګي څخه دې یوازې یوه کوشنۍ کړی خبره وي. هغه سفیر پوزانوف ته وویل چې : " د هغوی ګڼ شمیرد ځان وژنې پولې ته نیږدې شوي دي. " هدایت " خو لا وختې ځان وژلی وو. دسیسه ګر نه غواړي چې نوي حقایق افشأ کړي او ملا یې تړلې چې حقایق پټ وساتي. قادر تر اوسه اعتراف نه دئ کړئ خو خپلې څو تیروتنې یې منلي دي. اوس دې وار دئ چې سیاسي مشرتابه ته ددسیسې له مخې څادر لیري شي او څرګنده شي چې د قادر او شاه پور تر شا څوک ولاړ دي. موږ ډاډ لرو چې ددغه کار د سمبالولو وسه لرو ".

شاه پور په ډیر بد رواني حالت کې وو. هغه تل ژړل او غوښتل یې چې ژر تر ژره دې په ډزو ووژل شي. کې جې بي ته ددولت د څارګرۍ � ضد اداري مشر عزیز، په محرم ډول وویل چې پلټنې یوازې له هغو کسانوڅخه کیدلې چې تورن سړي د لاسوندونو ورکړې ته چمتوالی ښوده. پاتې کسان په ډزو ووژل شول. د خمیني [37] لارویان او د اخوان المسلین [38] د ډلو غړي باید په یو ځل وژل شوي واي .

د ۱۹۷۸ ز کال د مې په مپاشت کې د بلخ ولایت ۹۰۰ [نهه سوه تنه] اوسیدونکي د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د ولایتي کمیټې د لومړي منشي عبدالله احد [اوموسي] [39] په امر د غوایي د انقلاب د دښمنانو په تور ونیول شول. هغوی د ولایت مرکز د مزارشریف زندان ته واچول شول. یو کمیسیون وټاکل شو چې د ددغو کسانو د انقلاب ضد کړه وړه و پلټې. هغوی تر بوږنوونکو وهلو ، ټکولو او ځورولو لاندې ونیول شول. د جون په نیمایي کې له کابله امر راورسید چې ټول نیول شوي کسان دې پلازمېنې کابل ته واستول شي. د کسانو د شمیرلو په وخت کې وموندل شوه چې د نیول شویو کسانو شمیر لږ شوی دئ. هره شپه له ۵۰ تر ٦۰ تنوپورې په مزار کې میشتې د اتلسمې فرقې له پلوه په ډزو وژل کېدل. هغوی چې څوشېبې وروسته وژل کېدل اړ ایستل کیدل چې خپل قبر په خپل لاس وکیندي. د نیول شویو کسانو په اړوند هېڅ ډول لاسوندونه نه ول، خو د هغوی د اعاشې د لاسوند له مخې څرګندیدېږي چې د نیول شویو کسانو شمیره په ورځنۍ توګه له ۳۰ تر ۷۰ تنو پورې لږ شوې ده. د زندان اداري وویل چې نیول شوي نارینه د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو د اورال [40] او سابیریا[41] سیمو ته د شاقه کارونو لپاره لیږل شوي دي.

د وژل شویو کسانو خپلوانو ته پارسلونه را ورسیدل. په پارسلونو کې ګڼ شمیر توکي ول لکه صابون چې په هغه کې پټ لیک ځای پرځای شوی وو او په لیک کې د شاقه کارونو بنه ویل شوې وه] .42[

تره کي پوزانوف ته د یوې دولتي ضد دروهې په اړه چې د ۱۹۷۸ز کال په اګست کې افشأ شوې وه خبر ورکړ.چین، د امریکا متحده ایالات، ایران، پاکستان ، سعودي عربستان او د جرمني فدرالي جمهوریت په کې ښکېل ګڼل شوي ول [له متن څخه څلور ټکي ورک دي]. دروهه جوړونکو پلان درلود چې امین او تره کي له منځه یوسي او نوې دولتي مشرتابه غوره کړي. د وسله والو ځواکونو پخوانی ستر درستیز شاه پور او د جمهوریت روغتون رئـیس م . ع. اکبر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مخکې نیول شوي ول د دغه پلان مخ لوڅ کړی وو. امین وویل : " زموږ چارواکو اوس له دغونیول شویو کسانو څخه اعترافات اخیستي دي،" هغه زیاته کړه :" ګوند په دې بریالی نه شو چې له قادر څخه یو رښتونی مارکسیست � لیننیست جوړ کړي ، هغه تر هرې منفي اغیزې لاندې راته".

پوزانو ف له امین سره ومنله چې : " دا زموږ تیر وتنه وه، پوزانوف مسکو ته وویل چې " زموږ له انده قادر له سیاسي اړخه نه وو پوخ شوی. هغه هر هوس ته غاړه ټیټوله او احمق وو. سفیر د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مشرتابه پورته شوي ګامونه د دغو ټکیوپه ویلو سم وبلل " چې د سفارت له انده پورته شوي ګامونه به د انقلابي دولت پایښت او ستـنې پیاوړې کړي او په افغانستان کې به د ګوند او وسله والو ځواکونو اغیزې لا پسې غښتلې کړي. " امین پوزانوف او وي اي خزاروف ته ډاډ ورکړ چې دی تل خوښ دئ چې له خپلو شوروي ملګرو سره سلا کوي او خوښ په دې دئ چې له پرچمیانو سره د شخړې په اړه د شوروي اتحاد کمونیست ګوند پوهیدنه او جاج کټ مټ په هاغه ډول دی چې بلشویکانو له مینشویکانو سره درلودله .

تره کي د خپلو سیالانو کمبله ورټوله کړه خپلې اغیزې یې پیاوړې کړې او هڅه یې وکړه چې د ولس په منځ کې منلی او مخور دریځ و مومي . د همدغې موخې د تر سره کولو لپاره هغه د جمعې د لمانځه لپاره جومات ته ولاړ. د هغه راډیویي ویناوې تل په بسم الله الرحمن الرحیم پیلیدلې .

د کی جي بي د میشتې څارګرې څانګې د اټکلنې پربنسټ د غوایي د کودتا د پیل په شپو ورځو کې په وسله وال ځواک کې د پرچم د ډلې ۵۰۰ تـنه غړي او ۱۲۰۰ تنه د پرچم ډ ډلې ملاتړ یا مینه وال ول. همدې ته ورته خلقیانو ۴۷۰ تنه غړي او ۱۱۰۰ تنه ملاتړي مېنه وال درلودل. د ټولنې د ملکي وګړو په منځ کې ۵۵۰۰ پرچمیان او څو سوه تنه خلقیان ول .

د ۱۹۷۹ز کال د جون په مباشت کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند ټول غړي د ملکي وګړو په منځ کې ۱۴۰۰۰ تنه او په وسله وال ځواک کې ۳۰۰۰ تـنه ول. د ګوند ټول ځواک د تره کي او امین په لاسونو کې را ټول شوی وو او نه یې غوښتل چې په هیواد کې د ډله ییزواک چلولو تګلاره را خپله کړي .هغوی د ګوند د صلاحیت کچه راټیټه کړه اود انقلابي شورى ، د مرکزي کمیټې او د وزیرانو هر ډول نوښت یې په ټپه و دَراوه. هغوی د ګوند او ددولت د جوړولو په ژوند کې د مارکسیزم � لیننیزم ټولو پرنسیپونو ته شا کړه. د تره کي � امین سیاسي � ګروهنیزې تګلارې د هر څه ځای ونیو. ان مخکی له دې ، میشتې څارګرې څانګې ته پته ولګېدله چې امین ، تره کی له لینن سره پرتله کاوه ، د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند ټول تأریخ منحرفه شوی وو او ویل کیدل چې د ۱۹۷۸ز کال د اپریل د ۲۷ او ۲۸ پیښې د انقلاب لپاره د یوه مډل په توګه بلل کیدلې. د کې جي بي د پلاوي لپاره په یوې مېلمستیا کې چې مشري یې د کي جي بي لومړي او لوی مشر وي. الف. کریچوف [43] کوله ، تره کي په افغانستان کې د غوایي انقلاب په روسیه کې د اکتوبر له انقلاب سره په دې ډول په پرتله ییز ډول وتاړه : ځواک په بیره د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوند لاس ته ورغی ؛ د ګوند په کورني ژوند کې بلشویکانو ، د منشیویکانو او سوسیالیستو انقلابیونو پروړاندې جګړه کوله او په افغانستان کې هغوی د یوه یو موټي ګوند له لارې هڅه کوله .

هغه وویل " موږ په یو شمیرسوسیالیستو هیوادونو کې د څو ګوندیز سیستم درناوی کوو ، خو موږ غوره بولو چې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو د بیلګې پر لاره ګام کښیږدو. هغه څه چې اوس په افغانستان کې پیل شوي دي په حقیقت کې د پرولتاریا د دیکتاتوۍ پیل او د شوروي اتحاد د مُډل پربنسټ ولاړ دئ ".

وروسته د ۱۹۸۱ ز کال د جنورۍ په مباشت کې میشتې څارګرې څانګې مرکز ته ولیکل چې د خلق د ډلې یو شمیر غړي بیا غواړي د تره کي د شخصیت او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په بنسټ ایښودلو کې د هغه د ونډې په اړه ډوزو (مبالغو) ته دوام ورکړي) .44]

په پوځ کې ګنګوسې خپرې شوې چې پرچمیانو په مؤقت ډول کنترول په لاس کې نیولی دئ، هغوی د بولندویانو امرونه سبوتاژوي او د دولت په وړاندې یې کمپاین پیل کړی دئ. ببرک د خپلو شوروي ملګرو د دریځ له ویرې ، د تره کي پرضد له خبرو کولو ویریده. له شورویانو سره د تره کي خبرو اترو څرګنده کړه چې شورویان د ګوند د ستونزو په اړه د یوې څرګندې لیکې منلو ته چمتو نه دي ځکه چې د اکر وکر له روان بهیر څخه یې روڼ انځور نه درلود. ګڼ شمیر وختونه سلا ګانې له اړوپیچه (تناقضه) ډکې وې .

کې جي بي څو ځله د خپل استازي له لارې له امین څخه چې د دولت او امنیتي ارګانونو واک یې په لاس کې درلود وغوښتل چې د یوشمیر کسانو په اړه دې عدلي څارنه بنده کړي ، د هغوی له نومونو څخه دې د هرډول سیاسي شکمنۍ تورونه پاک کړي او د کې جي بي څو تنه ایجنټان او د ډاډ وړد اړیکو لرونکي کسان دي چې د چارواکو له پلوه پرې د دولتي ضد فعالیتونو تورلګول شوی دئ ، خوشې کړي. امین ته وویل شول چې لاندینیو کسانو د شوروي د کې جي بي استخباراتو لپاره ګټور کارونه تر سره کړي دي او په افغانستان کې یې د ډیموکراتیک انقلاب په لړۍ او د شوروي او افغان ولسونو د دوستۍ په ټینګښت کې پخه ونډه لوبولې ده. امین ته په دغه وړاندیز کې ددغو کسانو نومونه ول:

د داؤود د رژیم د سر وزیر مرستیال ح. شرق،]45[

د کورنیو چارو د پولیس او ژاندارم پخوانی مشر صمد اظهر ،

د انقلابي شورى پخوانی غړی او د ټولنیزو ګټو / فوائـد عامي پخوانی وزیر]46[محمد]47[رفیع[48]،

د سوداګرۍ د وزیر پخوانی مرستیال عبدالسلام ،

د دفاع وزیر قادر او یو شمیر ډیر نور .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغسې يوې غوښتنې ته په ځواب کې د امين په استازيتوب د ملي امنيت عمومي مشر اسدالله وويل چې " د هغو نيول شويو کسانو ژوند به ، چې له تاسو سره يې اړيکې درلودلې خوندي وساتل شي ، ښايي د پينځو کالو په ترڅ کې خوشې شي." امين په خپله چمتو ښکاريد چې هغه افغانان چې شوروي ملګرو ته مالوم او د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو دوستان ول خوشې کړي. ددې ترڅنګ په همدې وخت کې امين دغه نيونې د رسمي جزأ په نامه وبللې. : "هغه ټينګار وکړ چې په هيواد کې د نويو دولتي فعالينو اډانه جوړه او د ټولنيز � اقتصادي بدلون لپاره نوې لارې چارې تر لاس لاندې نيول شوې دي.

يو شمير شوروي کارپوهان په ځانګړې توګه هغه کسان چې د پخواني رژيم تر سيوري لاندې يې تر ډيرو کلونو پورې کار کړی وو او اوس بيرته هيواد ته راستانه شوي ، بيا هم له افغانستانه هماغه پخوانۍ زړه ليد بڼه لري اوپه عيني توګه روان حالت ته نه ګوري] .49[

پوزانوف د شوروي مشرانو په استازيتوب له تره کي څخه غوښتنه وکړه چې دوه تنه نيول شوي کشتمند [50] او قادر دې ونه وژل شي. تره کي وويل :" هغوی ډيرستر جرم کړی دئ . هغوی د چين او د امريکا د متحده ايالاتو په مرسته يوه منظمه دسيسه ترلاس لاندې نيولې وه. زه له تاسو سره همغږی يم چې ځېل يوه پياوړې وسله ده. خو لينن موږ ته راښودلې چې بايد د انقلاب ددښمنانو پر وړاندې بې رحمه و اوسو او د اکتوبر د انقلاب د بريا لپاره بايد په ميليونونو انسانان ووژل شي. که دغه وسله په زغرده او پريکنده ډول په کار يووړل شي ، هغسې چې پرون د کابل د اله ګولې په ځېلو کې وکارَول شوه ، نو پايلې يې په بشپړ ډول څرګندې دي".

د غه خبرې اترې د ١٩٧٩ز کال د اګست په شپږمه نېټه تر سره شوې دي. ب. ن. پونيمارييف [51] د لارښوونو لپاره د ١٩٧٩ز کال د جولای له ١٧ تر ٢٠ کابل ته تللی وو. دټوليزو ګټو/ فوائد عامې وزير پنجشيري [52] [جاسوسي نوم يې "ريچارد"] د خپلو پټو محرمو خبرو په ترڅ کې ژوره خواشيني څرګنده کړه چې پونيمارييف د ګوند له اکثريتو فعالينو سره له ليدنې کتنې ډډه وکړه. هغه ريچارد پنجشيري وويل چې ان هغه د سياسي بيرو له غړو سره ونه ليدل؛ هغه يوازې د خپلې کتـنې کړی له امين او تره کي سره په ليدلو تنګه کړې وه. هغه وويل " د سياسي بيرو پريکړې يوازې د دوه کسانو امين او تره کي په لاس کې دي. په غونډه کې ناست کسان يوازې د پريکړو منلو ته ناست دي. د سياسي بيرو په غونډو کې يوازې هغو ناستو کسانو ته د څه ناڅه دونډې لوبولو دنده ورکول کيږي چې چکچکې کوي. هيڅوک دومره زړه او جرئـت نه لري چې د تره کي او امين پرضد دې خبرې وکړي ځکه ټول ويريږي چې د انقلاب دښمنان به و نومول شي. د ولس په وړاندې د امين او تره کي سياستونو غټه زړه بدوالي او ناخوښي راپارولې ده. بې ګناه خلک د شپې له پلوه په بې دليله ډول د هغوی د ميرمنو او ژړاندو ماشومانو تر مخې نيول کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پونیماریيف [53] تیروتنه او بصري اشتباه ب . س . ایوانوف [54] اصلاح کړه. هغه له دستګیر پنجشیري (ریچارد) سره د ۱۹۷۹ ز کال د جولای په ۲۹ نېټه ولیدل او د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې له هغه لیک څخه يې خبر کړ چې پونیماریيف د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند مرکزي کمیټې ته راوړی وو. پنجشیري له ایوانوف څخه پرهغه د ډاډ له کبله مننه وکړه او ژمنه يې وکړه چې په نه ستړي کیدونکې توګه به د هیواد د ښیګڼو لپاره کار وکړي چې له مخې به يې د ګوندونو او یو موټي هیوادونو تر منځ دوستي او ملګروتوب پیاوړی شي. هغه وویل چې د تره کي او امین پریکړو ته د بې قید او شرطه غاړه ایښودلو روانه لړۍ به ونه شي کولای پر پخوانیو تیروتنو بر لاسي شو او یا به ددې جوګه نه شي چې په هیواد کې اکر وکر بیرته نورمال حالت ته را وګرځوي. میشتې څارګرې څانګې د [ریچارد] مالوماتو ته ډیر ارزښت ورکړ .

د ۱۹۷۹ ز کال د جولای د مباشتې په ۲۷ نیټې تره کي په دولت کې نور بدلونونه رامنځته کړل. د پوځ د سمبالولو چارې یو ځل بیا امین ته وسپارل شوې. پونیماریيف [55] او ل. پ ګوریلوف [56] [د شوروي مشر پوځي سلا کار تره کي ته ورغلل او له هغه يې د بدلونونو د لامل پوښتنه او سپړنه وغوښتـله.

امین له خپلو کسانو پوښتنه وکړه چې ولې شوروي ملګرو په داسې بیړنۍ توګه له تره کي سره ولیدل؟ خو امین همدغې پوښتنې ته په خپله په ځواب کې وویل " داسې بریښي چې شوروي ملګرې تره کي ته ددولت په منځ کې د بدلون په اړه ورغلي ول او موږ شورویان له بدلونه مخکې نه ول خبر کړي".

مسکو ته له کابله ګزارش را ورسید چې په کابل کې امریکایي دیـپلوماتان ددولت بدلون یوه نومیده هیله بولي چې له مخې يې غوارې روان اکر وکر وژغوري. امین پرځان د لوی ګواښ منلو ته غاړه ایښې وه ځکه که د یاغیانو په وړاندې جګړه کې بریالی نه شي نو دی به د نوروکسانو بلهاری (قرباني) شي. ایوانوف له امین سره له غونډې وروسته د جولای د مباشتې په ۲۹ دغه تیلګرام مسکو ته ولیږه : " تره کي امین ته زموږ بشپړ پیغام او د اندیښنو ټولې برخې نه دي ویلي. داسې ښکاري چې تره کي دغه کار ددې لپاره کړئ چې امین ته څرګنده کړي چې د شوروي اتحاد امین ته ډیر درناوی لري ".

د شوروي پلاويي او افغان مشرتابه ترمنځ یو څرګند سوړ چاپیریال رامنځته شوی وو. افغانانو تر یوې کچې ښه مخ او لیوالتیا څرګنده کړه او پرته له سلا او مشورو يې چال چلند وکړ. [پایله دا شوه چې] [شوروي] سلاکارانو او کارپوهانو ته لارښوونه وشوه چې د افغانانو د[اخیستل شویو] ګامونو په اړه دې اړین مالومات را ټول کړي. د شوروي د پلاوې ډلې غړي زیات شول او د کي جي بي د استازیتوب پـینځه مرستیالان وګومارل شول ؛ د جاسوسۍ � ضد ، پوځي � جاسوسي ضد، سرحدي ستونزو او د کورنیو چارو د وزارت د [کړنو] په اړه دې مالومات راټول کړي. د کي جي بي د پلاوي لومړی مرستیال [چې دنده يې له ګوندي دولتي مشرتابه سره مرسته وه] د څارګرې څانګې د مشر په توګه و ټاکل شو.د مالوماتو د شننې او کره کتنې ډله جوړه شوه. د ۱۹۷۹ز کال د مارچ په مباشت کې سیاسي بیرو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ځانګړې پریکړه وکړه چې له مخې یې جنرال ن. س. ویسیلکوف [57] د شوروي اتحاد د کورنیو چارو د وزارت د سلاکارانو په هغه ډله کې وګومارل شو چې د افغانستان د کورنیو چارو له وزارت سره تړلي ول .

د افغانستان ګڼ شمیر ادارو ته ډول ډول پلاوي ولیږل شول چې پر افغانانو اغیزه وشیندي. ددغو پلاویو په یوې ډله کې د کورنیو چارو د وزارت د پرسونل عمومي رئـیس الف.ی.دروزدځکي [58] ، او د دیپارتمنت مشر الف . ی.[ایلین] [59] د جون په مېاشت کې پولیس او ژاندارم ته واستول شول.

سلاکاران فعال ول اود ټولو وزارتونو په سوړو د کیندلو لپاره ور ننوتل. د بیلګې په توګه سلاکار ن.ک ګریچین [60] وویل چې هغه دې د " پټ وزیر" په توګه وټاکل شي چې د پلان وزیر ترڅنګ کاروکړي او اقتصادي او مالي چارې ورسره په ګډه په مخ بوزي او هم به هغه پلانونونه چې دوی ته ورکول کیږي پلي کړي ؛ په حقیقت کې دې به د هرڅه پازوالي " مسؤولیت" په غاړه ولري. نوموړي وړاندیز وکړ چې ټولې اړوندې خواووې یعنې وزارتونه دې ددوی له ټولو پریکړو سره همغږي وي.

د مالیې چارو وزیر عبدالکریم میثاق او د سیاسي بیرو غړي پرځای نیوکه او ګوتڅنډنه وکړه چې " دا خو ملګري ملتونه نه دي "!

میثاق وویل هر وزیر د خپل وزارت د ټولو چاروپازوالي لري او هېڅ کمیسیون نه شي کولای د هغوی د دندو ځای ونیسي].61 [

د سلا کارانو ډلې پریکړه وکړه چې میثاق بې اعتباره کړي.

میثاق په څرګنده ویل چې " په هیواد کې په دیرشو مېاشتو کې د سوسیالیزم د په پښو دَرَولو لپاره ." ، شوروي اتحاد اړ دئ چې د افغانستان له ډیموکراتیک جمهوریت سره مرسته وکړي.

کي جي بي د هغه څرګندونې په شوروي اتحاد پورې د ډیرې ډېې لګونې یا اتکأ د نخښې په توګه و ګڼلې او [یا هم په شوني توګه] د شوروي د مرستو د بې اعتباره کولو په موخې .

د ۱۹۷۹ز کال د جنوري په مېاشت کې میثاق په مسکو کې د افغان مشرتابه او د دریمې نړۍ د هیوادونو په منځ کې په دې تور افشأ شو چې نوموړي د کي جي بي له امکاناتو څخه ګټه اخیستله.

افغان مشرتابه ته وویل شول چې میثاق د شوروي اتحاد له سوسیالیستي جمهوریتونو څخه د سرچینو لپاره نامعقوله غوښتنې لري او هغه په دې دریځ کې نه دئ چې ددغسې غوښتنو وړتیا ولري .

سلاکارانو وویل چې هغوی په بې خبرې کې د میثاق تر اغیزو لاندې راغلي ول. میثاق د شوروي اتحاد سوسیالیستي جمهوریتونو په وړاندې له دښمنۍ ډک دریځ درلود او د هغه کړه وړه د مائـؤیستانو تر اغیزو لاندې وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماليې د وزير مرستيال زوتوف[62] د سوداګرۍ د وزيراو د انقلابي شورى د غړي غوربندي [63] په وړاندې ډېر زيړ او تريخ چلند دريځ درلود.

افغانانو هم له خپله اړخه د پوځي سلاکارانو د وړتيا په اړه خپله نا خوښي څرګنده کړه. امين د ۱۹۷۸ز کال په پای کې د ننګرهار د کامديش د ولسوالۍ په تنګه دره کې خپله ژوره انديښنه څرګنده کړه.

امين وويل : " له هغې ورځې چې سلاکاربرياسکين د افغان د سرتيرو سرمشري کوي افغان پوځ د انقلاب ضد ډلو په ټکولو کې څرګنده ناوړتيا ښودلې ده. موږ ستاسو سلاکارانو ته د افغان سرتيرو په منځ کې پراخ او هر اړخيز واک ورکوو. موږ هغو سرتيرو ته کلکه سزا ورکوو چې ستاسو د بولندويانو د سلاګانو په پلي کولو کې پاتې راځي. دا موږ ته ددې مانا راښندي چې ستاسو ټول سلا کاران وړ اوبې کفايته دي. موږ هغوتجربه کارو جنرالانو ته اړتيا لرو چې موږ يې په شوروي اتحاد کې پيژنو. هغوی بايد د افغان سرتيرو جګړه ييزه وړتيا لوړه بوزي او هغوی ته دې جګړه ور زده کړي او ور زده دې کړي چې په جګړه کې دې د شوروي پوځ تجربه پلي کړي " .

امين ټينګار وکړ : " پرته له هغې ، موږ ته به ډېره ګرانه وي چې ستاسو له جنرالانو سره په دې ډول چلند وکړو".

امين ګوريلوف ته په نغوتې ، جنرال زپلاتين[64] ته وويل، " او د هغه مرستيال (خرامچينکو)[65] ددې وړتيا نه لري چې برکې (جدي) پريکړې تر لاس لاندې ونيسي." افغانان د شوروي د رښتوني ژوند د کوډو له خوبونو راپاځېدلي دي.

افغان ايجنټ [رککاس/ رقاص] 66[] وويل چې د هغه ميرمن په مسکو کې د بوټکين وه ؛ په روغتون کې ډاکټرانو او نورو اړوندو کارکوونکو نه يوازې له هغه څخه د تحفو او بډو هيله درلودله بلکه داسې چلونه يې تر لاس لاندې ونيول چې د بډو او تحفو د لاس ته راوړلو لپاره يې د درملنې کار بيرته غورځاوه.

شوروي لوري هم ډيرې سر ټکونې درلودلې خو هغه يې په بل ډول څرګندې کړې. په لاندې ډول:

د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند مرکزي کميټې ته په مستعار نوم يو ليک راغلى وو. په ليک کې ويل شوي ول چې سفير پوزانوف ، پوځي سلاکار ګوريلوف او د کې جي بي د ميشتې څانګې مشر اوسادچي ترون جوړ کړی وو. هغوی د ګوند د تګلارې کرښه د خپلو شخصي او کاري لاملونو له امله منحرفه کړې وه. هغوی د سفارت شتمني لوټ کړې او ځانونه يې شتمن کړل ، ډير شراب يې څښل او د عياشۍ ژوند يې خپل کړی وو. د سفارت پوځي اتشې او قونسلانو غلط ليکونه ليکل او د حالاتو ناسمه ارزونه يې کوله. هغوی مالي مفتشين په نشوکې ډوبول او بډې به يې ورکولې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بډې ورکول دود ګرځېدلی وو ، له شوروي او افغان کارپوهانو څخه په وچ زور تحفې اخیستل کېدې. د شوروي اتحاد له مرکزي کمیټې څخه ګوندي فعالینو هم ځانونه شتمن کړل. هغو کسانو چې په دې لړ کې همکاري نه کوله د غچ اخیستنې په لومو کې راښکېلېدل او یا بیرته کورونو ته لیږل کېدل.

د لیک لیکوال د داؤود پر وژنې ډېر خواشینی وو او څرګنده کړې یې وه چې" داؤود د هرڅه په مغزپوهیده" لیکوال د افغانستان مشرتابه ته سپکې سپورې ویلې ول.

پوځ د نړیوالې دندې په تر سره کولو کې له دسپلین څخه وتلی وو. بیلګه یې دا ده : د ۱۹۷۹ز کال د جون په ۲۱ د ۲۵ فرقې کې څلور تنه شوروي ژباړونکي چې د خوست په ښارګوټي کې دیره ول د خپل فراغت په ویاړ یوه میلمستیا جوړه کړې وه. د میلمنو په ډله کې د څارګرې څانګې مشر، ډګرمن کالینن[67]، د سرحدي ګارد مشر ګوروفیس[68] ، د ۵۹ توپچي لیوا بولندوی جګړن ن . س. سیمینچنکو[69] او د فرقې بولندوی ن. الف. کروس [70]هم ول. هر چا ته ، د هغوی تر وسې شراب برابر شوي ول. تاسو پوهیږئ کله چې نشه پیل شي نوبحث او تودې خبرې اترې هم ورسره پیل شي او د خبرو بڼه په بشپړ ډول بازاري کیږي. یو وزبک بریدمن صادقوف هر ډول سرټکونې او شکایتونه چې درلودل را برسیره کړل.

هغه تر ډیرو شیبو له خپلو کړاوونو وګړید او بیایې د خپل مشر له هغو ګوتنیونو څخه یادونه وکړه چې پر ده یې د ناسمې ژباړې په اړه کړې وې. صادقوف ډیر پاریدلی او قهرجن وو او د ناستو سلاکارانو په ځورونه یې پیل وکړ. صادقوف ماشیندار را پورته کړ او ټولو ته یې د غچ ګواښ وکړ. سر بریدمن مالولتکین و کولای شول چې صادقوف بې وسلې کړي او بلې خونې ته یې بوت او هلته یې بیده کړ.

یو ساعت وروسته صادقوف له خوبه را پاڅید او د نوکریوال خونې ته په ډیربوږنوړي قهر ورغی:صادقوف نوکریوال ته وویل " ته ګومان کوې چې له خپل مورنې ټاټوبي څخه دې دفاع کوې؟ هو؟ که نه؟ تاسې ټول خائینین یاست!" او بیا یې په بړبزو پیل وکړ.نور یې تاسو اټکل وکړئ چ چې د یو نیشه سړي له خولې څه را وځي.

دغو خبروټول کسان په اندیښنه کې اچولي ول. افسرانو کیسلییوف[71] ، ریباچینسکي[72] او کوستین[73] دلیلونه راوړل او غوښتل یې چې صادقوف غلی کړي. هغوی صادقوف بلې خونې ته بوت. خو یو ساعت وروسته صادقوف بیا له ماشیندار سره را ښکاره شو. هغه بیا هم تر دغه دمه نیشه وو او د شرابو په اغیزو کې ډوب وو. هغه غوښتل یو دا لان وموميي او دباندې راووځي او هر لور یې ډزې کولې. سیمینچینکو ووژل شو او مالولتکین[74] او یو افغان سرتیری ټپیان شول .

د پوځ د لوی سلاکار مرستیال س.پ.توتوشکین[75] ته په ډیرې چوپتیا د پیښې په اړه خبر ورکړل شو. له هغه وروسته د پیښې خبر د لوړې بولندې نورو لوړو پوړیو ته ورسول شو. د سیمینچینکو کورنۍ د هغه له مرګه خبره کړل شوه او کورنۍ ته یې وویل شول چې: هغه د خپلې نړیوالې دندې د تر سره کولو په وخت کې په ویاړ ووژل شو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[1] Figir

ښايي فقير وي. [ژباړونکی]

[2]د مصحح يادښت : د افغانستان د خلق ډيموکراتيک گوند د پرچم دډلې غړی ، په ۱۹۷۳ ز کال د هوايي او هوايي مدافعې د ځواکونو بولندوی وو چې د غوايي په انقلاب کې يې برخه واخيستله او د تره کې تر مشرۍ لاندې د ملکي دولت تر راتګه پورې د انقلابي شورى مشروو. په ۱۹۷۸ز کال کې نوموړی تر دريو مياشتو پورې ددفاع وزير وو خو د اګست په مياشت کې په مرگ محکوم او زندان ته ولويد. کله چې ببرک په واک کښينول شو، قادر له زندانه خوشې او پخوانى گوندي دريځ ورته بيرته ورکړل شو او له (۱۹۸۲ تر ۱۹۸۵ ز کالو پورې) ددفاع د وزير په توگه پاتې شو. پرکال ۱۹۸۵ ز کې يې د گوند له سياسي بيرو څخه استعفا وکړه او يو کال وروسته پولند ته د سفير په توگه وليږل شو. هلته له دوه کالو وروسته ، بيرته هيواد ته را وبلل شو او په پارلمان کې د غوره شوي غړي په توگه وټاکل شو. د گزارشونو پربنسټ د مارکسيست رژيم له نړيدا وروسته په اروپا کې يې پناه واخيستله.

[3]د مصحح يادښت : سيد محمد گلابزوی (agent 'Mamad')

[4] M. Rafi (agent �Niruz')

[5]د مصحح يادښت: پوزانوف : له ۱۹۷۲ز کال نيولې د شوروي اتحاد سفير

[6]د ليکوال يادښت: خاص ارگانونه يا خدماتي څانگې د دولت رياستونه او د مخالفينو هغه بنسټونه دي چې يا په نيغه يا په غيرمستقيم ډول له څارگرو ، اجرائـيوي او له جاسوسۍ ضد ادارو سره يا په خپل هيواد کې يا له هيواده د باندې تړلي وي لکه : څارگرې څانگې ، د جاسوسۍ ضد اداري ، پوليس اوژاندارم ، د مهاجرت او گمرک څانگې ، سرحدي ساتونکي، د فعالو اقداماتو او د غلطو مالوماتو د خپرولو څانگې ، ورانوونکې او ايدياليوژيکې څانگې او د رواني جگړې څانگې . لنډه دا چې دغه ټولې څانگې يا څارگرې او يا جاسوسي - ضد څانگې ياديږي.

[7]د اسرائـيلو څارگره اداره

[8]د ليکوال يادښت:ميشت څارگر د څارگرې څانگې هغه غړی دئ چې د مرکز د نورو غړو له پلوه د ميشتې څارگرې څانگې د مشر په توگه ټاکل کيږي.

[9]د مصحح يادښت: د آی الف. کريفوگوز په نامه هم پيژندل کيده

[10]د مصحح يادښت: د شوروي خبري آژانس

[11]د مصحح يادښت: د شوروي د بهرنيو چارو وزير له ۱۹۵۷ ز وروسته. له هغه وروسته (۱۹۸۵ تر ۱۹۸۸ ز پورې) د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د عالي شورى د رئـيسه هيـئـت مشر .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[12]د مصحح يادښت: پاچا ظاهرشاه ۱۹۳۳ تر ۱۹۷۳ پورې

[13] GRU

د مصحح يادښت: د شوروي پوځي څارګره څانګه

[14]د ليکوال يادښت: د پوځ د ميشتو څارګرو څانګو وزارت لکه د کي جي بي د ميشتو څارګرو څانګو په څير په نړۍ کې خپلې ځالې درلودلې. لاندني شميرې په ۱۹٦۲ ز کال کې د جي آريو يا د پوځي استخباراتو شميرې او ځايونه په ګوته کوي. د افغانستان لپاره ټوله شميره ۴ ، سوريه ۷ ، ګانا ٦ ، ګينيا ۳ ، مالي ۴ ، سوماليا ۳ ، ليبيا ۷ ، ارجنتاين۱ ، پاکستان ۹، آستريا ۱۴ ، مکسيکو ۷ ، فنلند ۵ او يونان ۸ .په لانديني لښتنلېک کې ټول هيوادونه نه دي ياد شوي. د کي جي بي امنيتي مأمور د کي جي بي د ميشتې څانګې قانوني غړی دئ چې د سفير لپاره په امنيتي چارو کې د اسيستانت په توګه ټاکل کيږي. د هغه عملي دنده دا ده چې په يوه (تر نښې لاندې) هيواد کې د شوروي د سفارت او ډيپلوماتيک استازيتوب او د هغوی د رسمي دندو، د شوروي هغه اداري چې په اړوند هيواد کې کار کوي ، په بهر کې د شوروي د اتباعو او د هغوی د کورنيو خونديتوب په اړه امنيتي چارې تر لاس لاندې ونيسي. په ځانګړې اکر وکر کې امنيتي مأمور دنده لري چې د کوربه هيواد له امنيتي چارواکو سره رسمي اړيکي ټينګې وساتي.

ټوله شميره	نور لکه: د مارفلوت اټومی ايجنسي	ملګري ملتونه	الف پ.ن نووستي	ت اس	ايروفلوت	د سوداګرۍ وزارت	د بهرنيو چارو وزارت	هيواد/ ښار
۳۳	۱	۱۳		۱		۲	۱٦	نيويارک
۲۱	۴					۳	۱۴	واشنګټن
۲۴	۲				۲	۹	۱۱	انګلستان
۱۴	۱	۱	۱	۱	۱	۴	۵	فرانسه
۱۲	۲					۳	۷	لويديځه جرمني
۹	۱					۳	۵	ايتاليا
۳						۲	۱	سويټزرلند
۷		۳		۱		۱	۲	ناروې
۹	۱		۱	۱	۱	۳	۲	سويډن
۹	۲			۱	۱	۲	۳	دنمارک
۷	۲					۴	۱	هالند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلجیم	۲	۲	۲					٦
ایران	۴	۳		۱			۴	۱۲
کمبودیا	۲						۱	۳
جاپان	۷	۲			۱			۱۰
برما	۲	۱	۲					۵
تایلند	۳	۲				۱	۱	۷
اسرایل	۴	۱		۱				٦
ترکیه	۱۰	٦					۲	۱۸
ایتوپیا	۱			۱			۱	۳
موروکو	٦	۱						۷
یوراگوای		۱		۱				۲
کاناډا	٦	۱						۷
هندوستان	۲	۳	۱					٦
اندونیزیا	۲		۱	۱				۵
عراق	۴	۱					۱	٦
مصر	۳	۱	۲	۱			۲	۹

[15]دمصحح یادښت لیک: د افغانستان په شمال ختیځ کې یو ښارګوټی

[16]د مصحح یادښت لیک: د افغانستان د ګټو د ساتنې اداره له کودتا وروسته د افغانستان عمومي څارګره اداره وه چې د شوروی له یرغله وروسته د خاد [خدمات اطلاعات دولتي] په نامه و نومول شوه.

[17]دمصحح یادښت لیک: د امریکا متحده ایالات.

[18] V.G. Osadchy

[19] P.S. Golivanov

[20] Lieutenant-Colonel S.G. Bakhturin

[21] Y.L. Kukhta

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[22] Bogdanov

[23]د ليکوال يادښت : " په طبقاتي شخړه کې وسله په لاس ملګري" يوه ګروپينه يا اصطلاح ده چې : څرګنده دوه مخي يا (هيپوکراسي) ، تر پرتميني ځلا لاندې پټه شوې وي. په دې ګروپينې کې تر ټولو غټه خبره پياوړتوب او ځواک دئ. کې جي بي له افغان ملګرو سره د کار کولو په وخت کې د هغوی له غوږونو په څو څو ځله ور تيره کړه چې شوروي اتحاد د نورو هيوادونو په شان نه يوازې ستاسو جغرافيوي ګاونډی هيواد دئ برعکس د ټولې نړۍ د پرولتاريا لپاره د هغه پره سره باندې دا شعار ليکل شوي چې : " د نړۍ پرولتاريا يو موټي شئ !" (په افغانستان کې د ټول ولس له ۱۵ ميليونو څخه د پرولتاريا شمير يوازې ۲۵۰,۰۰۰ وو). د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونه د ټولو کمونيستانو پلرنی ايډيالوژيک ټاټوبی وو. له دې امله پرته له دې چې يو کمونيست د نړۍ په کوم ګوټ کې زيږيدلی وي ، د کوم هيواد تابعيت و لري او چيرې ژوند کوي د هغه اړيکه خامخا له شوروي اتحاد سره يوه تلپاتې اړيکه ګڼل کيدله ، د هغه بيخ او بنسټ په همدغه شوروي اتحاد کې زرغونيده ځکه هرکمونيست له شوروي اتحاد سره د خپلې ډلې د تراوپربنسټ او کچه د شوروي اتحاد له کځوړې او شونډک څخه د ژوند اړينه تومنه ترلاسه کوله. که ددوې ډله يا څانګه له شوروي اتحاد څخه پريک شوې وای نو څرګنده ده چې ډله مړاوې کيدله ، په ټوټو ټوټو ويشل کيدله او پايله يې د ځواک ، درنښت ، درېځ او نوم له لاسه تلل ول. د [فرانسې د کمونيست ګوند مشر] موريس تورز يو وخت د يوه کمونيست عمومي احساس په دغو ټکيو کې رانغاړلی وو : کله چې يو کمونيست د شوروي اتحاد ترڅنګ جګړه کوي ، دغه احساس له ملګرتوبه لوړاحساس دئ ، له پيوستونه لا لوړ دئ. دا زموږ لپاره هم يو جګړه ده. موږ ته د لينن خبره په ياد راځي... 'موږ انترناسيوناليستان يو. موږ هڅه کوو چې يو بل ته په يو موټې توګه نيږدې شو ، موږ غواړو چې د نړۍ د ټولو هيوادونو کارګران او شپانه د يوه نړيوال يوګړي شوروي اتحاد په جمهوريت کې راغونډ شي." اوس وينو چې شوروي او نړيوال نوميکلاتوران په ټينګه او د پراخو ګامونو په اوچتولو ، د خپلې پرتميني موخې پرلوردرومي .

[24]د ليکوال يادښت ليک : کله چې په يوه هيواد کې د شوروي رژيم ته ورته يو رژيم رامنځته او د کې جي بي ايجنټان د رژيم واګې په لاس کې ونيسي او د واکمنۍ پياوړي دريځونه ډک کړي نو د هغه اړيکې له هيواد سره د يوه ايجنټ په توګه شلول کيږي اوپه دې کې يو شمير ايجنټان د اړيکو د ډير ډاډ وړسرچينه ګرځي. د جاسوسي اړيکې او د ډاډ وړ اړيکې له يو بل څخه څه توپير لري؟ په څارګرو کړيو کې د جاسوسۍ يا ايجنټ اړيکې د څارګرې څانګې او د هغه سرې ترمنځ اړيکو ته ويل کيږي چې د جاسوسۍ کار لپاره راوړل شوی وي او د يوه اينجټ په توګه يا د خپل هيواد تر بيرغ لاندې او يا تربل بيرغ لاندې تر جعلي نوم لاندې خپله همکاري پټه ساتي. ايجنټ ، يا د څارګري خدماتو له يوه رسمي مأمور يا د يوې ادارې له يوه استازي سره د پټې همکارۍ د تړون پر بنسټ جاسوسي کارونه په ډير ځير، په پټه او سيستماتيک ډول پرمخ بيايي ، دغه کارونه کلکه ناکله د يوې جعلي ادارې له لارې پرمخ بيول کيږي چې نوموړې اداره په پټه د څارګرې څانګې د مامور يا د ايجنټ له پلوه پرمخ بيول کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاډ وړ اړیکې او د ډاډ وړهمکاري د جاسوسي هغه ډول اړیکي دي چې د یوه څارګرمأمور(د یوې قاعدې په توګه خپل څارګري هویت پټ ساتي) او د هغو کسانو ترمنځ چې څارګرو څانګو ته هېڅ ډول ژمنه نه لري خو جاسوسي خدمات د څارګرو مأمورینو په غوښتنو د هغوی د وسې په کچه د یوه ځانګړي محدودیت په کړی، کې چې هغوی ته د منلو وړ وي ، ترسره کوي .

د ډاډ وړ اړیکو کسان څارګرو ته د ایدیالوژیکي او سیاسي سیالیو، د علاقې وړ موادو ، د ملګرتوب او نورو اړیکو په اړه چې له هغوی سره یې ټینګې کړې دي ، مالومات ورکوي.

دداسې اړیکو بنسټ : معنوي ، د یوه سړی د اړتیا وړ مواد ،د هغه لیوالتیا او شخصی کرکتر دئ چې څارګر دغو بیلګو ته په کتلو هغه د ډاډ وړ اړیکو ټینګولو ته را پاروي .

د اغیزو اړیکې یا په بله وینا اغیزمنې اړیکې په یوه دولت او سیاسي کړیو کې د ځانګړي اهمیت لرونکي دي چې د یوه دولت په ارګان او د (په نخښه شوي) هیواد په سیاسي او ټولنیز ژوند کې د یوه څارګر مأمور له پلوه د داسې اقداماتو ترسیوري لاندې پلې کیږي چې پر نومړو برخو اغیزه وشیندلای شي. دداسې اړیکو په منلو بهرنی سړې اړ دئ چې د خپل هیواد د قانون او نورمونو په اړانه کې کاروکړي او ځان د جنایي پلټنو د ګواښ ښکار ونه ګرځوي. خو په دغسې اړیکو کې هغه داسې کارونه ترسره کوي چې د عادي پیژندګلوي له نورمونو دباندې دي او په څرګنده پوهیږي چې څارګر نه د یوه څارګر توګه بلکه ترخپلې وسې د یوه بنسټ ، د استازي په توګه یوازې [اکت] کوي او څرګندوي چې د ځان د ګټې لپاره نه بلکه د خپل بنسټ د ګټو او اړتیاوو استازیتوب کوي. له څارګرو څانګو سره د بهرني سړي اړیکي پټې وي. د ایجنټ برخلاف ، د ډاډ ور لرونکي سړي ته عملیاتي روزنه نه ورکول کیږي. له دې امله د میشتې څارګرې څانګې مأمورین باید دغه محرم کرکتر او د هغه اړیکې تل تر خپل څارلاندې ونیسي چې دغه اړیکې دې د هغه اشنایانو ، ملګرو یا د مخالف لوري ایجنټانو ته ورڅرګندې نه شي. کله چې د ډاډ وړ اړیکو سړی و ارزول او وآزمویل شو او څرګنده شوه چې هغه د ډاډ وړ او صادق دئ بیا له هغه غوښتنه کیږي چې د خپلو اړیکو تومنه خپلو ملګرو یا د مخالف لوري خاصو خدماتي څانګو ته رسوا نه کړي او له خپلو اړیکو څخه به هېڅکله د کې جي بي د ګټو پر وړاندې ناوړه ګټه پورته نه کړي .

محرمې اړیکې له قانوني اړیکو څخه توپیرلري او د یوه بهرني او د څارګرې څانګې ترمنځ د اقتصادي اړیکو لکه د سوداګریز ثبات اویا د سوداګری، د ودې په کړی، کې ترسره کیږي. له هغه څخه مالومات تر لاسه کیږي او یا ورته لاړښوونه کیږي چې له مخکینی، خبرتیا پرته د بهرنې تبعې او د څارګر مامور ترمنځ د یوه دوه اړخیز پوهاوي په اړانه کې دې بهرنی سړی اړین ګامونه پورته کړي

د ډاډ وړ اړیکو او د استخدامي اړیکو ترمنځ توپیر دا دئ چې د اړیکو د پرمختګ په یوې ځانګړې لړی، کې په لومړي پړاو کې د بهرنې سړي یا د بهرني د تخلف او د میشتې قانوني څارګرې ترمنځ د اداري د نورمونو پربنسټ د څار

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو څرګنده کچه شته چې په با النسبه ډول د رسمي مراحلو له لړيو څخه توپير مومي حال دا چې په وروستنيو مراحلو کې دغه محدوديتونه نه ليدل کيږي او په خپله ځارګره اداره هڅه کوي چې د ځارلو د روښانو قانوني نورمونو پربنسټ له محدويتونو او خنډونو وتلې د اړيکو د نيولو هڅه کوي .

کله چې يوه اړيکه تر هدف لاندې نيول کيږي ځارګره ځانګه بايد پوه شي چې آيا دا اړيکه له ايجنټ سره ده يا يوه د ډاډ وړ اړيکه. د وروستني هدف مـُعـَرفه بايد د لومړنيو عمومي اهدافو په اډانه کې رانغاړل شوي وي. په يوه استخدامي هدف کې د محرميت اجزاوي په ډير څرګند او روښانه ډول ويل شوي وي. ورکول کيدونکې دنده ډيرې روښانه او د پرمخ بيولو ميتودونه يې په مشرح ډول ورته ويل کيږي. په دې کې بايد ډيره پاملرنه وشي چې د ځارګرې ځانګې د پام وړ موخې او ګټې ورڅخه تر لاسه شي او د ميتود کار بايد عملي وي. په دې برخه کې د استخدام شوني ډولونه او د يوه اينجنټ په توګه د هغه د پټې همکارۍ لپاره ټول ميتودونه سپړل کيږي .

په ځارګريزو کارونو کې د پټو اړيکو يو ډول هم شته چې د ډاډ وړ اړيکو ته ورته والی لري.دغې ډول اړيکې ته " ځانګړې غير رسمي اړيکه وايي". په دغه ډله کې يوازې د دولت او سياسي کړيو مخور کسان راتلای شي لکه د يوه هيواد ولسمشر ، د دولت مشران، د لويو سياسي ګوندونو مشران ، د نړۍ د سوداګريزو بنسټونو غړي ، په بله وينا په دغه ډله کې هغه کسان ځای موندلای شي چې په ملي يا نړيواله کچه پياوړې اغيزه ولري. د " ځانګړې غير رسمي اړيکې" بريالی او هوښياره کارونه دا ده چې د همدغو اړيکو لرونکی ، بايد ميشتې ځارګرې ځانګې ته يوه مثبته ونډه تر سره کړي. يوازې د کې جي بي عمومي رئـيس دا واک لري چې د " ځانګړې غير رسمي اړيکې" دوسيه يا وتړي او يا يې پرانيزي .

[25] [Boris S.] Ivanov

[26] Bogdanov

[27] Gorelov

[28] E.I. Nekrasov

[29] Suslov

[30] Ponomarev

[31] A.G. Polyakov

[32] Rostislav A. Ulianovsky

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مصحح يادښت ليک: روستيسلاف الف. اوليانوفسکي د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو مرستيال وو.

[33] Khamil Turabaz

[34] Ponomarev

[35]د مصحح يادښت ليک: وروسته څرګنده شوه چې نومورې د جمهوريت د روغتون رئـيس وو.

[36]د مصحح يادښت ليک:بريد جنرال شاه پور احمد زى.

[37]د مصحح يادښت: روح الله خميني ايراني شيعه عالم د ۱۹۷۸ - ۹ ز کال ايراني انقلاب لارښوونه وکړه او په ۱۹۷۹ ز کال کې يې رضا شاه پهلوي را وپرځاوه او د ايران سياسي � مذهبي واکمن شو.

[38]د مصحح يادښت: د جمعيت اخوان المسلمين د ټولنې بنسټ په ۱۹۲۹ ز کال کې د حسن البنأ له پلوه کښيښودل شو چې يوه سياسي � مذهبي او اسلامپالې ټولنه وه او موخه يې د مسلمانانو د ژوندانه په هر اړخ کې د اسلامي قانون پلي کول ول.

[39] Abdullah Akhad Umusi

[40] Urals

[41] Siberia

[42]د ليکوال يادښت ليک : ګوند کټ مټ د چيکستانو کړه وړه ترلاس لاندې ونيول. د تش په نامه بنسټيز قانون تر نامه لاندې نا اوريدل شوي غوړې ډنډورې خپريدلې چې ګڼې دغه قانون ډير انساني او عادل دئ ، يو رښتونى ولسي ستالينستى اساسي قانون چې د وګړو بشري حقونه ساتي خو د هغه ترڅنګ د ستالين ساديستي شېطاني چال چلند وو چې په پټه خوله زغمل کيده. پلانونه ترلاس لاندې ونيول شول چې د ولس د ښمنان دې ونيول شي او جزأ دې ووينې. د چيکيستانو د سوسياليستي سياليو پربنسټ په ميليونونو انسانان و نيول شول چې ددښمن په ښکارولو کې خپلې موخې تر سره کړي. هغوى وويل چې په ولادي واستوک کې له ترويکاوو څخه يو تن پرته له دې چې خپل پلار ته وګورې ، يا يو شېبه فکر وکړي او يا يې مخه ونيسي په پټو سترګو د خپل پلار د اعداملو امر لاسليک کړ. د پلان د بشپړولو لپاره وخت نه وو .

داسې پيښې هم شوي چې په مسکو کې يو بې تجربې ځوان چيکيست څو ځله په ورکړل شوي هدف کې چې ددښمن ،جاسوسانو او د ترهګر نيول ول پاتې راغلى وو. په غونډه کې پر هغه کلکې نيوکې وشوې ، هغه لټ او له نوښته بې خبر وګڼل شو. يوه ورځ د همکارانو له ډلې څخه د يوه زوړ همکار زړه ورباندې وسوځيد او ورته يې ويل : " ته ليونى

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هلکه. دا خو ډير آسانه کار دئ. ډير شيان دي چې ته يې کولای شي.د آپارتمانونو يوه بلاک ته ولاړ شه او د ميشتو کسانو نومونه پکې وګوره. په ليست کې يو نوم او يوه شميره خوښه کړه. په دولتي دفترونو کې د سپين سترګو مأمورينو نيول تر دې لا آسان دي. دا هغه ځايونه دي چې دښمنان پکې پټيږي!" له جګړې مخکې د استوګنو وګړو نومونه د ودانۍ د ديوال پرمخ يا د ودانۍ د ننوتلو په دالان کې ځړول کيدل. دلته دوه بيلګې راوړل کيږي چې څنګه کارونه تر سره کيدل. م . ت. ديسکانټ يو يهودی وو چې په ۱۸۹۸ز کال کې زيږيدلی وو او په ۱۹۳۸ز کال کې په چيټا کې و نيول شو.هغه اعتراف وکړ چې د جاپان ، جرمني او پولند څارګرو ادارو لپاره يې کار کاوه او هم د تروتسکي په فعاليتونو کې ښکېل وو." زه پوهيږم چې ما د يوه مار په شان ژوند کړئ او پرته له دې چې څوک راباندې يوه شي چيچل مې کول. زه پوهيدم چې زما احمق کار زما زيارګاله او هڅانده ميرمن خوښه نه ساتله او اوس له مرګ وروسته دوه ماشومان مې پاتې کيږي چې پر مابه ډير سپک ووايي او د ژوند تر پايه به له ما کرکه ولري. خو زه د خپل ژوند په وروستيو شېبو کې پوه شوی يم چې ځان او حراميان به افشأ کړم. زه په ډيره خوښه د خپلو ګناهونو د جبيرې لپاره د مرګ مخې ته ورځم ".

په محکمه کې ديسکانت د پلټنو په لړۍ کې له خپلو ورکړل شويولاسوندونو او شواهدو څخه منکر شو. هغه وويل چې هغه وهل او ټکول شوی دئ ؛ هغه په غلطه د هغو کسانو پرځای نيول شوئ چې بهرنيو څارګرو ادارو او تروتسکي ته کار کوي. او هغه داسې څه نه دي کړي چې دې دې پرې پړ وګڼل شي. د اعترافاتو پروتوکل ور باندې د پلټونکي (مستنطق) بالادين له پلوه په وچ زور لاسلېک شوې. ديسکانت اعدام شو .

د ن ک وي ډي ايجنټ د. الف.بيسترولېتوف ، په بهر کې بد چال چلند درلود او په هيواد کې يې هم دومره نيکمرغه شپې ورځې نه درلودلې.

له هغه څخه اوس د يوه نمونه څارګرپه نوم يادونه کيږي. هغه په څلورو هيوادونو کې د جاسوس په توګه افشا شو. د هغه لاسوندونه له يوه اوسپنيز کيبل سره چې په سر کې يې يو پنډوسکی وو ونيول شول. پلټونکي سولوف يوف او د هغه زده کوونکي شوکشين د بيسترولېتوف دوې پښتۍ ور ماتې کړې ، ټېر يې ور سوری کړ او د سر کوپړۍ يې په بنداژ پوښل شوي يوه سټک ، ورماته کړه. د هغه د نس عضلات يې په بوټانو ور وڅيرل .

له هغې ورځې چې د چيکا بنسټ ايښودل شوې د ګوند د يوازيني ارګان په توګه يې شتون درلود او نيغ په نيغه يې د ګوند تر سيوري لاندې کار کاوه. د ګوند تر دايرتيکيفونو لاندې يې کار کاوه او ولکه يې د ګوند په لاس کې وه. لينن ويلي دي : " انقلابي ځواک او ديکتاتوري تر ټولو ښه شی دئ ...' لينن د ۱۹۲۲ زکال د جنوري په ۳۱ نېټه يونشليک ته په يوه ليک کې وليکل : ' زه نه شم کولای په سياسي بيرو کې واوسم... زه ګومان کوم چې زه ورته اړتيا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لرم. اوس د نړه تخنیکي اقداماتو د نیولو وخت راغلی دئ چې زموږ نیاوتونونه (محکمې) دې پیاوړې شي او د مینشویکانو د ټکونو لړۍ ګړندۍ کړي." دا د لینین خبرې وې .

د چیکا د ۵۰ کلنۍ په لمانځنې کې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو د سترې محکمې مشر ومنله چې : " د شوروي نیاوتونونه او د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو دولت امنیتي څانګې همزولې دي. یوازې همزولي نه ده بلکه زموږ موخې له یو بل سره یو موټي کوي...زموږ بریا په دې کې ده چې د ددولت امنیتي ارګانونه او نیاتونونه د ټولو سختو ستونزو په اړه د دوه اړخیز پوهاوي او ګډ کاري هوډ تر سیوري لاندې کارکوي"...

لاسوندونه ددولت له پلوه د وهل شویو تورونو په ګټه منحرفیدل. لوی څارنوال ویشینسکي به ویل چې پر سیاسي مخالفینو تور لګولو ته اړتیا نسته او هېڅ اړ نه یو لاسوندونه ورته په پام کې ونیول شي. یوازې د نیول شوي سړي اعتراف بس دئ.

د ۱۹۵۲ زکال په پای کې ستالین امر وکړ چې د لویدیځو پانګوالوهیوادونو له څارګرو څانګو سره د ډاکټرانو په اړه دې د اړیکو او دروهو له مخې څادر لیرې او ودې موندل شي. یو پلټونکي چې پر یوې ډیرې څانګړي پلټنیزې برخې یې کار کاوه له توکمیز اړخه یو یهودی وو او په دې تور ونیول شو چې د اسراییلو سفیر ګولدا میر ته یې مالومات ورکول. [له روسي متن څخه ۷ ټکي ورک دي] .

په یوې ککړې او لوخړنې هوا کې هرڅه چې وکړې سمه سا نه شې کښلای. ته نه شی کولای طبیعت ته بدلون ورکړئ. دولت به تر یوې کچې به وکولای شي د ډیموکراسۍ د ښکلو پَردو او شعارونو تر شا ځان پټ کړي ، بیا رغاونه [پریستوریکا] او د خلاصو دروازو سیاست به را خپل کړي. خو ددغو پردو تر شا ان نن د کي جي بي لوی مشر چیبریکوف منلي چې چیکان لا تر اوسه خپل ایجنټان هڅوي چې غیرقانوني ګامونه پورته کړي ، جعلي لاسوندونه جوړ وي او له هغو څخه د خپلو موخو د ترلاسه کولو لپاره کال واخلي. څرګنده ده چې په ګزارشونو کې له دغو خبرو یاونه نه ده شوی ، پر کال ۱۹۸۳ز د اکتوبر په ۱۱ نېټې د مسکو او مسکو ته ور څېرمه د کي جي بي ټولو لوړ پوړو کارکوونکو ته ویل شوي ول چې : " د شوروي اتحاد د سوسالیستي جهوریتونو د کي جي بي د جون د ۴ د ۱۹۸۳ ز کال د ۰۰۱۴۰ شمیرې په لارښود کې لیک ټینګار شوې چې د ایجنټانو او د ډاډ وړ کسانو په اړه دې چټکتیا او پرمختیا ته وده ورکړل شي." د چیبریکوف په وینا له دغه ګام څخه ټولیزه موخه دا وه چې د ساینس ، تکنالوژۍ او روڼ اندی ځوان زوزات (نسل) دې دښمن له هغو هڅو وژغورل شي چې غواړي هغوی د مارکسیسزم او لیننزم له اغیزو لیرې کړي ، دوی دې ترڅمکې لاندې پټو ډلو ټپلو، سیاسي مخالفو ټولنو ، د فلسفي کړیو پوهانو ، سیمه یزو توکمیزو، مذهبي ، صوفي ډلو پر وړاندې جګړه وکړي او د رژیم منځته د هغوی د ننوتلو مخه دې ونیسي. کي جي بي باید د ټولنې په منځ کې وي او د ټولنې هر غړی دې وپیژني او په ټولنه دې د هر پیښیدونکې بدلون پر وړاندې اړین ګام اوچت کړي ، ددغو پیښو له پیښېدلو مخکې دې خپلې اټکلنې ولري او د منفي اغیزو د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رامنځته کیدلو مخه دې مخکې له مخکې ونیسي." دا د ایجنټانو کار دئ ؛ په دغو چارو کې د کې جي بي د ډاډ وړ او ښه روزل شوي کارکوونکي پخه ونډه لوبوي. د چیکیستانو دغه ورهنه او کارپوهنه یوه ځانګړې دنده ده چې یوازې چیکسیتان یې تر سره کولای شي. د یوه سړي په ژوند کې قیاس ځای نه لري .

[43] V.A. Kryuchkov, the head of the First Chief Directorate (FCD) of the KGB

[44]د مصحح یادښت لیک: تره کي په ۱۹۷۹ ز کال کې ووژل شو.

[45]د مصحح یادښت : محمد حسن شرق

[46]د مصحح یادښت : د لومړی ضمیمې د ایجنټانو له لیست څخه

[47]د مصحح یادښت : د لومړی ضمیمې د ایجنټانو له لیست څخه

[48]د مصحح یادښت: ډګر جنرال محمد رفیع د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د پرچم د ډلې غړی ، د فوائدعامې وزیر د ۱۹۷۸ز کال د مې له مپاشتې تر آګست پورې ؛ له هغه وروسته بې واکه شو. د کارمل په رژیم کې له ۱۹۸۰ تر ۱۹۸۲ بیا له۱۹۸٦ تر ۱۹۸۸ ز پورې د دفاع وزیر او له ۱۹۸۱ ز کال وروسته د سیاسي بیرو غړی

[49]د لیکوال یادښت: د امین خبرې ددې څرګندونه کوي چې کې جي بي چې له پخوا په افغانستان کې وه او له افغانانو سره یې د جاسوسۍ اړیکې ټینګې کړې وې اوس هماغه کسان چې د کې جي بي مرستندویان ول په هیواد کې ددولت او سیاست لوړې مخورې څیرې ګرځېدلې دي.

[50]د مصحح یادښت: سلطانعلي کشتمند د پرچم د ډلې غړی او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په لومړي دولت کې د پلان وزیر. د غوایي د انقلاب له څومیاشتو وروسته د پرچم د ډلې له نورو مخکښوغړو سره له کاره لیرې ، بندي او په مرګ محکوم شو. د هغه د مرګ سزا وروسته په زندان کې ۱۵ کالو ته راټیټه شوه. کله چې ببرک کارمل د واکمنۍ پر ګدۍ کښینول شو کشتمند د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د سیاسي بیرو غړی شو او یو کال وروسته [۱۹۸۱ تر ۱۹۸۸ ز] پورې سر وزیر و نومول شو.

[51] B.N. Ponomarev

[52]د مصحح لاسلیک : غلام دستګیرپنجشیری د کابل د ښوونکو د روزنې په انستیتوت / د کابل عالي دارالمعلمین کې د ادبیاتو پخوانی ښوونکی او وروسته د دولت لوړپوړی چارواکی

[53] Ponomarev

[54] B.S. Ivanov

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مصحح يادښت ليک :باريس س. ايوانوف د کي جي بي مأمور ، د ۱۹۷۹ز کال له پسرلي ورسوته د بريد جنرال په رتبې د کي جي بي افسر

[55] Ponomarev

[56] L.P. Gorelov

د مصحح يادښت: تورن جنرال ليو ن. گوريلوف

[57] General N.S. Veselkov

[58] I.Y. Drozdetsky

د ليکوال يادښت: دا هماغه الف ی دروزدڅکي دئ چې د ختيځ جرمني د کورنيوچارو په وزارت کې د کې جي بي د پلاوي په ډله کې په ختيځ جرمني کې د مخابراتو د مأمور په توگه ددسيسو او غيرقانوني کړنوپه تورونو پړ گڼل شوی وو. د جرمني ملگرو په مرسته يې د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونو د کورنيو چارو وزارت شوکولوف ته د گرانبيو توکو غټه شميره را وليږله. ميکلي ، د کي جي بي پلاوی ی. الف. فاديکين خبر کړ چې په دغې دروهې کې ښکيل جرمنان نيول شوي او محکمه به شي. دروزدڅکي په بيړه را وغوښتل شو خو ددې په بدل کې چې زندان ته ولويږي او لاس يې ونيول شي هغه د شوروي اتحاد د کورنيو چارو په وزارت کې ومنل شو.شوکولوف نوموړی د جنرال په رتبې کميسار و ټاکه.

[59] A.I. [Ilyin],

[60] N.K. Grechin

[61]د ليکوال يادښت: افغان متل دئ چې وايي " ته هرشی راوړئ خو نه پوهيږئ چې څه ته اړتيا لری". امين افغانان و هڅول چې هرڅه چې وغواړئ " روسان يې درکوي. افغانستان د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو لپاره ډير ارزښت لري ، افغانستان دئ چې شوروي اتحاد دی. له دې امله شوروي د هر ډول قربانۍ ورکړې ته چمتو دئ"

[62] Zotov

[63]د مصحح يادښت: عبدالقدوس غوربندي

[64]د مصحح يادښت: بريد جنرال واسيلي پ زپلاتين له ۱۹۷۸ ز وروسته د افغانستان د وسله وال ځواک لوی سلاکار

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[65] Khramchenko

[66] د مصحح يادښت: ګيلاني باختري ، د داؤود په رژيم کې د کرهڼې وزير.

[67] Lieutenant-Colonel Kalinin

[68] Gorofes

[69] Major N.S. Semenchenko

[70] N.A. Krus

[71] Kisiliev

[72] Ryabchinsky

[73] Kostin

[74] Maloletkin

[75] S.P. Tutushkin

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library